

జియోక్విలేటు

సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 37]

సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి

[సంచిక 3

దేశంలో నేటి పరిస్థితి ఎల్లెడలా నిరాశా నిస్పృహ నిస్తబ్ధతలు

*** శ్రీ టి. నాగేశ్వరరావు ***

[మేధావివర్గానికి చెందిన రాజధాని జర్నలిస్టులు కొందరు యిటీవల ఉత్తరాంధ్రజిల్లాలలో పర్యటించి అభివృద్ధికార్యక్రమాలలో పాటు, పల్లె-పట్టణప్రజల జీవనసరకులను, వారి భావవైఖరులను సన్నిహితంగా పరిశీలించడం జరిగింది. ఈ పరిశీలన పర్యవసానంగా పై రచయితలో కలిగిన అభిప్రాయానుభూతులను దాపరికంలేని శైలిలో వ్యాసరూపంలో యిచ్చట ప్రకటిస్తున్నారు. ఇది విమర్శకాదు, కాంగ్రెస్ వ్యతిరేకభోరణి కాదు; దేశభవిష్యత్తును గూర్చిన అవేదనాపూరితమైన అభివ్యక్తికరణగా పరిగణించదగినట్లుంటుంది.

రాజధాని నగరాల్లో ఆధికారాలలో, హోదాలలో సుఖము తీవ్రం గడిచి వారిని చూస్తే, ఈ దేశంలో సర్వత్రా సుఖ శాంతిలు నెలకొంటున్నాయని, అతిక ప్రగతివృద్ధి నిరాశంకంగా కొవసాగు తున్నదని తోస్తుందికాని జిల్లాలలో, పల్లె ప్రాంతాల్లో వర్షంలేని, వివిధ వర్గాలకు చెందినవారిని కలుసుకొని సన్నిహితంగా మాట్లాడినప్పుడు, ఏజంట్లలోనైనా బ్రష్టులయ్యే అక్కవర్షంలేన మనంపున్నామా అనిపిస్తుంది.

గతవారంకా మన కోస్తాప్రాంతాల్లో కొందరు మిత్రులం పర్యటించడం సంభవించింది. విశాఖపట్టణం, కాకినాడ, రాజమండ్రి, విజయవాడ, ఏలూరు, గుంటూరు లలో మేధావులనవగిన లాయర్లు, డాక్టర్లు, పాత్రికా దేశీ యాల్లో ముసకలువేస్తున్న కార్యకర్తలు, కార్మికరంగంలో పనిచేస్తున్న వారిని కలుసుకొని సుదీర్ఘంగా చర్చలు, సంభాషణలు చేశాం.

ఈ పర్యటనల్లోను గా భ మై స అసంతృప్తి వుందని వేరేవేరవర్కరలేదు. ఈ విషయం రాజధానిలోని పెత్తందార్లకు కూడా తెలుసు. గిటాసికి పాపం, వారిలో కూడా ఏదో అసంతృప్తి ఉంది. ప్రజల్లో అసంతృప్తి కలిగినప్పుడు తిరుగుబాటు

పుసుకుంటారే" అంటే కానియండి, అడుగుడుగు నా ఈ దోపిడీ అన్నా షోతుంది- అని జవాబు. "వారు వస్తే మాత్రం ఏం చేస్తారు? పిరంటున్నదికాదా అంతా ప్రభుత్వ పరంగా జరగాలనేకదా; ఇక ఎవరైతేనే?" అని సమాధానం- ఈ దోరణి వల్లెల్లో. పట్టణాల్లో సమాధానాలు దురుసుగా వుంటాయి: అవును; (కమ్యూనిస్టు) దిష్ట వం ఎందుకు రాకూడదో చెప్పండి? కండి వప్పు తెంబురూపాయిలు కిలో. ఎటు చూసినా బంధుప్రితి, అవినీతి, అధికార దుర్వినియోగం, ప్రజాభనావహరణ. ఇందు కేనా స్వాతంత్ర్యం?

ఇదంతా అసంతృప్తిమాత్రమేకాదు, ఇందులో ఎంతో నిస్పృహవుంది. చేతకాని తనంకూడావుంది. కేవలం అసంతృప్తి అయితే సంపలనానికి అవకాశముంటుంది. కాని అలాంటిదేదీకనవడలేదు. నిరాశా,

ఉత్తరాంధ్రలో పర్యటించిన జర్నలిస్టు అనుభూతులు

చేస్తారు, తగిన నాయకత్వం లభిస్తే, కాని ప్రజలు కేవలం అసంతృప్తిగా లేరు. వారిలో ఎనలేని ధౌధానిస్యం విర్రడింది. ఏమీ ఎవరు ఎటుపోతేనేం, మనపనేదో మనం చూచుకుంటాం అని ఎవరిమటుకు భారమటుకున్నారు. ఈ లండాయి, అది గిటి, చేతకానితనం యిలాగా వుంటాయి; విడివి తప్పించుకోలేము- అంటున్నారు. "స్థితి ఏర్పడితే మరొకరిని ఎన్నుకుంటే" అంటే "అ... ఎవరైతేనేమింది, అంతా యింతే" అంటారు. "మరి యిలా అయితే ఏ కమ్యూనిస్టులో ఏ ప్రజానిక

నిస్పృహ, నిస్తబ్ధత అందులో కనపడుతుంది. చదివ్వమైన వ్యవస్థలో ఏ కమ్యూనిస్టులో, ఆర్. యస్. యస్. వాకో సాయుధమైన తిరుగుబాటు లేవదీసి కృతకత్వం కావడానికి అస్పృహదాలా అనుకూలమైన వాతావరణమిది. ప్రభుత్వ కత్తి సామర్థ్యాలైన, గిటా యిత్రమైన విశ్వాసం అదివరకెన్నడూ ఇంతగా దప్పగిల్లలేదు. ప్రజాస్వామ్యం కేవలం పార్లమెంటు శాసనసభలమైన అధికారవడదు. అభ్యుదయకరమైన, ప్రజోప

యోగకరమైన విధానాలకు అనుకూలంగా బలమైన ప్రజాభిప్రాయం వుండాలి. కుళ్లు అవినీతిలాంటి దురాచారాలవల్ల ప్రజల దిక్కారం ప్రస్తుతం కావాలి. లేకపోతే ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థను ఎవరో కొందరు స్వార్థపరులు స్వలాభంకోసం దిగి యోగించుకుంటారు. వారు ప్రజాశ్రేయస్సుకు దోహదం చేసే విధానాలు అవలంబించక, ఈనాటివలె అధికార దుర్వినియోగానికి దిగ జారినప్పుడు, ప్రజలకు ప్రజాస్వామిక

ఈ వాతావరణాన్ని తొలగించడానికి కాంగ్రెస్ వాదులు నడుంకట్టాలె!

వ్యవస్థలైన, వర్ధకులైన విశ్వాసం నష్ట గిల్లుతుంది. అలాంటి స్థితిలో సువ్యవస్థ కృతమైన సంస్థ ఏదైనా పూనుకొని తిరుగుబాటును లేవదీయగలుగుతుంది. సాధారణ ప్రజకాని, మేధావులైనవారుకాని, ఎవరైనా చట్టవిరుద్ధంగా తిరుగుబాటుకు సంబంధించిన కార్యక్రమానికి పూనుకుంటే తమ కేమీ వట్టనట్టు పూరుతుంటారు. 1948 లో కారతకమ్యూనిస్టుపార్టీ ఇలాంటి సాయుధ తిరుగుబాటు కార్యక్రమం కొనసాగింది

పరిమితం చేయగలిగింది. రాను రాను అక్కడకూడా ప్రభుత్వం, సైన్యం కలిసి చేసినదాడులకు తట్టుకోలేక ఈవ్యవస్థాన్ని వారు విరమించుకోవలసివచ్చింది. కాని ఈసారి, కమ్యూనిస్టులు కలలు కంటున్నట్టుగా, నేపాల్, బామాజా, సిక్కిమ్, నేపా ప్రాంతం, అస్సాం, వెంగాలు అంధ్రప్రదేశ్, కేరళ లో ఒక్కసారిగా కమ్యూనిస్టులు సాయుధ దిష్టవానికి పూనుకుంటే, అటు సరిహద్దులమైన దినదినం వృద్ధిచెందుతున్న

కమ్యూనిస్టుల సైనిక సమీకరణ, యిటు కమ్యూనిస్టుల సాయుధ పోరాటం-రెంటిసి తట్టుకొనడం ప్రభుత్వానికి దుస్తరం కాక మానదు. దీనికోసం ప్రజల్లో నిస్పృహ, బాధానిస్యం, నిశ్చేష్టత-ఇక పలితం ఎలా వుంటుందో పూహించుకోవచ్చును.

కమ్యూనిస్టులు చట్టవిరుద్ధమైన సాయుధ పర్యటన పూనుకుంటున్నారన్న సమాచారం ప్రభుత్వానికి లభించడంవల్లనే వామ పక్ష నాయకులమైన కమ్యూనిస్టుల పర్యటన తీసుకున్నాడు. వారందరినీ కైళ్లలో పెట్టారు. కాని ఇంతమాత్రంతో ఏమవుతుంది? ప్రజలలో కమ్యూనిస్టులకు కల సన్నిహిత సంబంధం, వారిరహస్యమైన ప్రచారవిధానాలు అనలే నిస్పృహకులోనై చేతనారహితమైన ప్రజల్లో మరింత కమ్యూనిస్టు అనుకూలమైన వైఖరి కలగడానికి తోడ్పడుతుంది. దీనికోసం కాంగ్రెస్ వాదులు రాజకీయంగా చేస్తున్న ప్రచారం కాని, దేశభక్తి ప్రబోధంకాని ఏమీలేదు. అసలు వారికి తిరికమాత్రం ఎక్కడుంది? - కొరవ 7.వ కేటిలో

'పాండవ వనవాసం'లో రాజసులోచన

**** త్వరలో ****

నిర్మల

DELUXE

కాఫీపాడి

అసలు సిలగిరి గుండు కాఫీగింజలతో తయారుచేయుబడును.

- * మలేషియా-ఇండోనిషియా-ఇండియా
- * అమెరికా నవనవ్వేష ప్రయత్నాలు
- * చైనా-జపాణల ఆర్థిక రాజకీయాలు
- * ఐరాస బాకీలు-పోర్చుగల్ బెదిరింపులు
- * కాంగో విద్రోహనాయకుని తాపత్రయం
- * క. దేశాల్లో కాపిటలిజం ఛాయలు

మనమీదట ఎవరైనా దాడి పట్టి నవ్వులు పెట్టడం గా అందించినది మలేషియా. అంతకుపూర్వం అనేక దినాల మనలో జగదమాది, సముద్రాన్ని (కింగ్ కాన్యాలో వలె!) మనపేరగా తనపేర 'వేయించుకుని', ఎవరైనా తో నరన మాడుతున్నారని, కడకు మనపై దాడి అరిగినవెనుక దాడి ప్రయత్నాలు జరిపే 'కొలంబో'కాణ్యాల వ్యవహారంలో ప్రవేశించి ఆ ప్రయత్నాన్ని ఎవరైనా పీల్చే నంత అనుభవంగా అయ్యేట్లు కృషిచేసి నది ఇండోనిషియా. దినకరు, అల్లి మలేషియాకూ, ఇల్లి ఇండోనిషియాకూ మధ్య వైరుభ్యం కలిగినపుడు, మొదటిసారి మదమొట్టించుకునే వగవారి రెండవసారి

తన గెరిల్లాను పారామాట్టిలో అవలదిగి నించుకునే ప్రయత్నంలో నంబో యిషి చెప్పకొననిన స్థితిలోకివచ్చినా, మనవైపునుంచి స్పష్టంగా మలేషియాను బలవరచేసిన ఇంతవరకు రాకపోవడం యెంత తోచనియ్యమో గమనించండి. ఇప్పటికీ, ఎట్టతేలకు, మన సామ్యుక్తికి త్రైర్యంవచ్చింది. కలకత్తాలో జనవరి 12న ఆయన ఇంతమాత్రం అన్నాడు: 'ఇండోనిషియా-మలేషియా పోరాటాన్ని మనం గుర్తించము. మలేషియా స్వాతంత్ర్యాన్ని, ప్రత్యేకసమస్థాయిని ఇండియా గుర్తించింది. ఈ రెండురాజ్యాలు తమ కలహాలను తమలోకాము వరిష్కరించుకోవలెనని లేదా మూడవరాజ్యపు జోక్యంవలన

గానీ (అనగా మధ్యకరిష్కరించుకొనడా -లో. నం.) దిట్టలను తొలగించుకోవలెను.'

ఇంకొక పరిణామాన్ని (ప్రమాదాన్ని) కూడా మన ప్రధాని గమనించినాడు: 'ఇండోనిషియా, చైనా, పోర్టోగల్ వరకు స్వయం స్వేచ్ఛా ఛాంబర్ల వ్యాప్తి పెంచుకుంటూ ఒకదానికొకటి సమీపంగా వస్తున్నవి.'

ఇనప్పటికీ, ఇండోనిషియాతో మంచి సంబంధాలను పెంచుకోవడానికి ఇండియా తాపత్రయపడుతున్నదని తాపత్రయపడుతున్నది.

అమెరికా పుస్తకాలకు తానేటికంగా కృషిచేయడం ద్వారా అభ్యుదయ తాపత్రయం జనవరి 12న వాషింగ్టన్లో ప్రకటించాడు: 'సాయుధమలంకం ముఖ్యమైనది అలోచించేవల్సి. ఇందుకై విద్యాభివృద్ధి అవసరం. 1500 మిలియన్లదాకా వరకాన్ని దీనికోసం చేస్తున్నాము. విద్య వ్యాప్తిలోనూ, గుణాత్మకంగానూ అధికం కావలెను. అనుభవీకల ఈ సమయంలో మామూలు అర్థదుర్లభమైన వస్తువులు పనికిరావు.'

ఇంకొకటి ఈవిషయమై పొర్చుగల్ దేశం (కాంగోనుకు) ఆయనయొద్ద నందేవంలోని అంతాళాలు గమనించదగినవి: 1) దాలకట్టు వ అదాయంగల కుటుంబాలకు చెందిన బాలబాలికలకు, ఒక్కలాదిమందికి, ఇప్పటికంటే మందివిద్యను యిప్పించడం. 2) విద్యాసౌధనలు, ఆ విప్రాయాలు, సూక్ష్మపద్ధతులు- అన్ని అందరికీ అందుబాటులో ఉండవలెను. 3) అధ్యాపకుల శిక్షణను పెంచడం. 4) భద్రమనెక్కుకునే ప్రతిస్థాయిలో ప్రోత్సాహాలను కలిగించడం.

36 వ అమెరికా అభ్యుదయ గా జనవరి 20 తేదీ ప్రమాణ స్వీకారంచేసిన శ్రీ లిండన్ బి. జాన్సన్

అఖరు అంతాన్ని శ్రద్ధతో పరికించండి. మనదేశంలో దాగ్గా మనదేశపరిస్థితులకు తగినట్లుగా అదేవని చేయవలసివస్తున్నాడు. విదేశానికాదేశం తనస్థాయిలో చదువులను పెంపుచేసుకుంటున్నది. అమెరికా వంటిను ఈనాటికి విద్యాభివృద్ధికి, ప్రజల పోషణకూ సూక్ష్మంగా ప్రయత్నిస్తూ ఉన్నది, మనం యింకా యెంత ప్రయత్నం

చేయవలసివున్నదో గమనించండి. ఎవరైనా అభ్యుదయంగంలో దిగిన ఫలితంగా వుదయించిన పరిస్థితికి విడుగుడుగా పాశ్చాత్యరాజ్యాలు-రష్యా కలిసి వేసి రక్షణపథకాన్ని సంతోషంతో స్వీకరించడానికి జపాన్ సిద్ధపడింది. అసీమ - కొరవ 12 వ పేజీలో

భీష్మ పితామహతుల్యుడు, మాజీ గవర్నర్ జనరల్ రాజాజీ పలుక వలసిన పలుకులాయివి?

కాశ్మీరం పాతం మనం చేస్తున్నామా? నేర్చుకోవటం చేసి, వాగాలాండ్ వర్కలలో ఇష్టించుకునేస్తాము? మన రాజ్యాంగంలో ఒక ప్రత్యేకస్థాయి గల రాష్ట్రంగా వాగాప్రాంతాన్ని చేయవలెనని పెద్దల సంకల్పం. ఇది జరిగితే తమకు 'స్వరాజ్యం' వచ్చిందనే తప్పే వాగులకు కలుగుతుందట. అంతట 'విద్రోహం' అందోళన ఆగిపోతుందట. భవిష్యత్తులో రాగల విద్రోహానికూడా ఇది విరుగుడుగా వుంటుందట.

మృదానులోని అమెరికా సమాచార కేంద్ర మూలకాధికారి శ్రీ డేవిడ్ ఎం. కెన్నెడీ

స్థాయిని సైనికపోతుందని పెద్దలవుపాయం. కాశ్మీర్లో ఏమైనది? న్యాయం నిర్ణయాది కారం ఇస్తామని అన్నందువల్లనే గదా, దారతదేశంలో గారాలంగా పెరిగిన కాశ్మీరంలో దినకరు 'విద్రోహం' బయలుదేరి, అదిగో-అ-అదికారం కావాలంటున్నది? దేశమనగా కుటుంబించండి. అందరం అందులో వారమని ఎన్నడో నిర్ణయమైనది. అంతే. అందులో మళ్ళీ ఏదాగానికాదాగాం న్యాయం నిర్ణయం చేసుకుంటే, అది కుటుంబంకాదు.

వాగులలో దేశీయనమైకృతము గుర్తించినవారు కడకు అదిచేకలెనారు. ఎదిరింది, అదిరింది, తెలిసినవారు వాగ రాజ్య నిర్ణయం కానున్నారు!

మనదేశంలో మొదట ఒక 'సరేం ద్రుసి' వదలి కదిలేట్టువేటికి, వందలాది 'సరేం ద్రుల' వదపులు పోసేటోయినది. అట్టే, ఒక రాష్ట్రంలో విద్రోహంబులొంగి, వారిలో దేశమాడి, వారిని కృషివరచేట్టుగా 'రాజ్యం' లేక 'స్వరాజ్యం' లేక 'రాష్ట్రం' నిర్మాణం చేసేవద్దట ఒకటోట అగడు. (ద్రవిడమున్నేత్ర కలగం వేయి రెట్టడికంగా బలపడిపోతుంది. ఇంకా, ఎన్నో దుష్కరిణామాల రానున్నవి. కావున, పెద్దలు అతిభాగ్యులుగా అలోచించి, వాగవిద్రోహం కోర్కెల విషయమై, ప్రవర్తించ వలసియున్నది.

కాశ్మీరంలో 'న్యాయనిర్ణయంగం' చెలరేగింది. ముస్లిములు (కాశ్మీరిలందరి ప్రవర్తి పోయింది) కాశ్మీర్ లో తే సే రాజ్యాంగపు మాట్టలును ఎదిరించవలెనని అట్టల్లా మసీదులలో ప్రబోధించాడు. గడ విడ జరిగింది. ఇంకా అందోళనవచ్చని

సాదిక్ సాహెబ్ మనకు తెలియజేస్తున్నాడు. వలుకులూడి ఓ జీం చ గా, దికాకుతో, అట్టల్లా అట్టా అంటున్నాడు; పరిస్థితి అదుపులోవున్నది-అని సాదిక్ ప్రకటిండాడు.

ఎన్నికలై పోయవదిగనక అయూల్ ఖాన్ వక్షం (పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వం) కాశ్మీరాన్ని ఇండియా కల్పిచేసుకుంటుందని దుమ్మెత్తిపోస్తుంది. రష్యానుంచి రాస్త అదుపు దొరికితే వాగుండుననియెంది ఘట్టో

వారం.. వారం.. సకలముఖి

ద్వారా ముస్లిం లో పాక్ వారు చాలా ప్రయత్నించారు. కాని, కాశ్మీర్ ఇండియాలో భాగం అనే అంశంలో రష్యా వట్టుదిగవలేదు. కాగా, తన దాయాది-చైరి అయిన ఎవరైనాతో చేతులు గల్పి న వారిలో తనకు పెద్ద పాత్రేమిటి? కనీసం పాకిస్తాన్ పాశ్చాత్యరాజ్యాలకు విరుద్ధంగా ఉండగా? ఇప్పటికీ ఇండియా-పాక్ సీమలలో రెండవదారివట్టనే పాశ్చాత్యులు అతిమా

నం, వక్షపాతం చూపుతున్నారా? కాగా, రష్యాతో మైత్రిగా మెలగే ఆప్షన్ సీమకూ ఈ పాక్ సీమకూ సంబంధాల వరకంగా లేవుగదా? ఎందుకోసం రష్యా పాక్ సీమలవట్ట అలిమానం చూపుతుంది? సాధారణంగా అన్ని ప్రభుత్వాలవట్ట, దేశాలవట్ట రష్యాకూనే అదరమే పాక్ వారి వట్ట ఆదేశం చూపుతుంది. అంతే. - కొరవ 12 వ పేజీలో

“ఆంధ్ర ప్రదేశ్”

సచిత్ర మాసపత్రిక

చదవండి, ప్రకటనలు యివ్వండి.

అనేక శ్రోత్రశీర్షికలతో ఆకర్షణీయంగా వెలువడుతున్న యీ పత్రిక ప్రతికటకుంబం చదవదగింది. ప్రతి నెలా 35,000 ప్రతులకు పైగా అమ్ముడవుతున్నాయి. తెలుగు, ఇంగ్లీషు, ఉర్దూ, హిందీ భాషలలో ప్రచురించబడుతున్నది. విడి ప్రతి వెల 25 పైసలు మాత్రమే. ఇతర వివరాలకు:-

డైరెక్టర్, సమాచార పౌరసంబంధాల శాఖ, హైదరాబాదుకు వ్రాయండి.

వి. బి. రాజుకు మంత్రిత్వం బదులు ఆర్.టి.సి. అధ్యక్షత!

మామస్థానంలో అల్లుడికే శాసనసభ టిక్కెట్

మామిమంత్రి పదవిని ఎవరాలాగారు రోడ్ రవాణాసంస్థ అధ్యక్షుడుగా నియమించిన తరువాత, సంవత్సరముగా వాటి చేసిన తోటా అసెంబ్లీ నియోజకవర్గముంది పోటీచేయడానికి ఆయన అల్లుడైన రామ భూపాలరెడ్డిగారిని ప్రచారకాంగ్రెస్ ఎన్నికల సంఘం నిర్ణయించింది. దాన్ని కాంగ్రెసు కేంద్ర పార్టీ మెంబరుబోర్డు ఆమోదించడం మన రాష్ట్ర రాజకీయాల్లో యిటీవల జరిగిన ముఖ్యమైన సంచలనం.

ఇంతలో రాష్ట్ర కాంగ్రెసు నాయకత్వంలో మార్పురావడం, రాజుగారు కనీసం కామ ఆశించినదివరకే, ప్రచారకాంగ్రెసు అధ్యక్షుడుగా ఎన్నిక కావడానికి సంవత్సరము-అల్లారివరకం సహాయంచేయకపోవడం, దానితో ఆయన ప్రచారకాంగ్రెసు కల సంఘం సభ్యుల ఎన్నికల విషయంపై మరీకొన్ని యితర కారణాలపైనా అప్పటివరకూ ఒకటిగావున్న కాంగ్రెసు పార్టీలో చీలికలు యేర్పడడం, అప్పుడు రాజుగారు ప్రవేశించిన రెడ్డి నాయకత్వం క్రింద యేర్పడిన సంవత్సరముకా కార్యకలాపాల్లో ప్రధానపాత్ర నిర్వహించడం, దివరికి వాళ్ళకూడా ఆయన రాజకీయ లోకానికి తిరస్కారం మళ్ళీ సంవత్సరము వరకం చేరడంకూడా అందరికీ తెలిసింది.

అదే వ్యయంగా ఒక ప్రభుత్వకాలంలోది. దానికి వి. బి. రాజుగారిలాంటి పరిపాలనానుభవం గలవ్యక్తి అధిపతిగా ఉండవలసిందే. కాని రెండేళ్ళకే ప్రచారకాంగ్రెసు కల సంఘం సభ్యుల ఎన్నికల సమయంలో ఆయన ప్రచారకాంగ్రెసు నాయకత్వం వదిలివేటివ్వడం మరీకొన్ని యితర కారణాలపైనా అప్పటివరకూ ఒకటిగావున్న కాంగ్రెసు పార్టీలో చీలికలు యేర్పడడం, అప్పుడు రాజుగారు ప్రవేశించిన రెడ్డి నాయకత్వం క్రింద యేర్పడిన సంవత్సరముకా కార్యకలాపాల్లో ప్రధానపాత్ర నిర్వహించడం, దివరికి వాళ్ళకూడా ఆయన రాజకీయ లోకానికి తిరస్కారం మళ్ళీ సంవత్సరము వరకం చేరడంకూడా అందరికీ తెలిసింది.

మా హైదరాబాదు విలేజ్

వ్యతిరేకమైన వసుంధ అయిన బేరారన్న నేరాలలో వ్యతిరేకమైనది కోర్టులో పేర్కొన్నాయి. ఇంకా 1957 నుండి అతనిసంస్కారాలకే ఆయన ఎంపీకాని, పార్లమెంటుకుకాని మళ్ళీ పోటీచేయడానికి పిల్లలను ఎన్నికల కమిషన్ నిర్ణయించడంలో రాజుగారి పార్టీ మెంబరు కార్యకలాపాలకు అంతరాయం కలిగింది. కాని 1956 లో అంతర్గత ప్రచారకాంగ్రెసు రెడ్డిచేత పార్టీ నాయకులుగా సంవత్సరముగా ఎన్నిక కావడంలో రాజుగారు ప్రధానపాత్ర వహించారు కనుకనూ, ఏ నేరాలకారణంగా ఆయన ఎన్నికల కమిషన్ కు పోటీచేయడానికి అనుమతినిచ్చింది, అలాంటి నేరాలు కోర్టులో గొప్పగానో, కానన సభకు ఎన్నికైనవారంతా, ముఖ్యంగా అది కారణం వున్నప్పటికీ చెందిన అధ్యక్షులంతా బేరారన్నను, ఒక్క రాజుగారి యిందుకు పరితం అనుభవించడం అన్యాయమని నాయకత్వంలో చదవవలసివేయాలి, అయిప్పు ప్రచారకాంగ్రెసు ప్రధాన కార్యకర్తగా నియమించడానికి వారితోసింది.

చిత్తూరు సబ్ జిల్లా కోర్టులో

E. P. No. 78 of 1964. S. C. No. 15 of 1963.

N. S. పరిసంహారనాయకుడు ... -వాది - డిజివోల్లరు.

కార్యవర్తి శివప్రసాదయ్య - ప్రతివాది - జిల్లా మేంబరు రెడ్డి.

పై నెంబరులో యా క్రింది పేర్కొన్న దాఖలా తూములను పై కోర్టు చట్ట డిక్రీబారి రాజుకు రూ. 8-2-1965 తేదిన వివాదం గ ము గా యాలము చేయవలదు. యాలములో యిచ్చుకొనవారువచ్చి పాడవచ్చును.

— పేర్కొన్న —

సంఖ్య	సంఖ్య	చిట్ట	మొత్తం
1. నంబ	439-3-B	యా 0-44 క్లూ	యా. 4-1-0 రూ. 1430/-
2. డిబి	432-6	యా 0-26 క్లూ	యా. 2-4-0 రూ. 390/-
3. డిబి	434-1	యా 0-38 క్లూ	యా. 3-4-0 రూ. 570/-

—Total— Upset Price. Rs. 2390/-

Sale Subject to mortgage of Rs. 80/- in favour of Govt.

— అంటి మొనుస్కామినాయుడు - డి. పో. అధ్యక్షులు.

ఇంతలో రాష్ట్ర కాంగ్రెసు నాయకత్వంలో మార్పురావడం, రాజుగారు కనీసం కామ ఆశించినదివరకే, ప్రచారకాంగ్రెసు అధ్యక్షుడుగా ఎన్నిక కావడానికి సంవత్సరము-అల్లారివరకం సహాయంచేయకపోవడం, దానితో ఆయన ప్రచారకాంగ్రెసు కల సంఘం సభ్యుల ఎన్నికల విషయంపై మరీకొన్ని యితర కారణాలపైనా అప్పటివరకూ ఒకటిగావున్న కాంగ్రెసు పార్టీలో చీలికలు యేర్పడడం, అప్పుడు రాజుగారు ప్రవేశించిన రెడ్డి నాయకత్వం క్రింద యేర్పడిన సంవత్సరముకా కార్యకలాపాల్లో ప్రధానపాత్ర నిర్వహించడం, దివరికి వాళ్ళకూడా ఆయన రాజకీయ లోకానికి తిరస్కారం మళ్ళీ సంవత్సరము వరకం చేరడంకూడా అందరికీ తెలిసింది.

నెల్లూరు జిల్లాలో ప్రత్తి సాగుకున్న అవకాశాలు

మన నెల్లూరు జిల్లాలోకూడా మందిరకం ప్రత్తిని పండించుకొనే అవకాశాలు చాలవున్నాయి. వరిచెల్లీ పండించేందుకు దీనివంటే పంటావు ప్రత్తి (పి. 216 ఎస్.) యీ రకానికి చెందింది. మూడు సంవత్సరాలక్రితం మధ్యకాలం కనవడని యీ పంటావు ప్రత్తి నేడు కష్టాల్లో 25,000 యెకరాల్లో పండిస్తున్నారు. దీనివంటి ప్రత్తి నెల్లూరులో పూర్వపునంది. మనంచేసి కృషిని జల్లి యెకరాలు రు 500-600 లు నికరాదాయం వుంటుందికాబట్టి దీన్ని "తెల్ల బంగారం" అనికూడా అంటున్నారు.

శ్రీ ఐ. నరసారెడ్డి
 డి. ఎస్.సి. (ఆగ్రి)
 (అదనపు జిల్లా వ్యవసాయ కార్యాధికారి)

ప్రత్తిని పండించుట సంబంధించినంతవరకు మనజిల్లాలో కోపూరు, నెల్లూరు వాలూకాలలో యీ ప్రత్తిని పండించుట ఎంతో అనుకూలంగావున్నాయి. గత సంవత్సరం అనుభవంవల్ల ఈ ప్రత్తి సాగులో లైతులు ఎంతో సంకృష్టపడ్డారుకూడా. గత సంవత్సరం పిల్లవరనెలలో మొట్టమొదటి సారిగా నెల్లూరు, తోటవల్లిగూడూరు, జగదేవిపేట, మాదిరాజుగూడూరు, మనుకోలు, బుద్దిరెడ్డిపాళెం, మల్లాపురం, అన్నారెడ్డిపాళెం, వంజేడు, పెనుబల్లి గ్రామాల్లో కొందరు రైతులు మూడు 40 యెకరాల్లో యీ ప్రత్తి పంట చేసి 15,060 కిలో గ్రాముల ప్రత్తిపండించి రూ. 16,988 అదాయం సంపాదించారు. ఈ సంవత్సరం అనేక గ్రామాల్లోని రైతులు ప్రత్తిపంటచేసేందుకు చాలామంది ముందుకు వస్తున్నారు. ఇక రెండు మూడు సంవత్సరాల్లో మన జిల్లాలో యీ

అన్యాయం -

యథార్థవాది
 అంగదుని వూహగానాలపై ఒకమాట

స్వతంత్రపార్టీ కాంగ్రెసులో కలిసిపోవో తున్నదని, రంగారావు తిరుగా అందులో చేరిపోవోతున్నారని 'కృష్ణావళి' అంగదుడు ఆమధ్య రెండుమూడుసార్లు ఒక వార్తను పాఠకులపైకి వదిలాడు. దుర్బిటి యంత్రంతో వెలికినా ఆ ధాయలుకూడా గోచరించగాని ఈ వ్యవహారం అంగదుడికి ఎక్కడ అందిందా అని ఆశ్చర్యపోయాము. కాకపోయినా అంగదుడికి తిన్న సంఘటనలను ముడిచేసి, దానికొక రూపమిచ్చి, నిజమే నేమీ నన్ను ప్రమమ కల్పించడంలో అంగదుడికి అందివేసినచేయి. ఈ 'యథార్థవాది'కి అంగదుడు దిరవరిచెప్పడే అయినా, వూహాజనితమైన కథనాలలో ఆతడు ముడిచడం తెలిసినా, ఆతనికన్న రాజకీయ అనుభవము, రాజకీయ ముఖ్యులతో ఆకలి కున్న పరిచయాలనుబట్టి, ఈ స్వతంత్రపార్టీ సంవత్సరం కథలో కాస్తన్నా వాస్తవంలేకుండా పోకుండా అని 'యథార్థ

వాది' మీమాంసలో వడక తప్పలేదు. కాని ఆ కథనానికి కడకు అంగదుడినుండే సమాధానం లభించింది. ఇది కాంగ్రెసులోని కొన్నివర్గాలవారి ఆకాంక్ష, అలిలాషేదాని, ఈపార్టీల సంవత్సరం కథనంలో వాస్తవం యినుమంకూడా లేదని కుండ్రబద్ధలకొట్టి నట్లు చెప్పేకాదు. అంటే కామ ప్రారంభించిన వూహగానానికి కానే మంగళం పాడేకాదన్నమాట. ఇక దాన్ని గూర్చి చర్చలు చేసలేదు, వ్యాఖ్యలు అవసరంలేదు. ఈ విషయాన్ని యింతటితో వదిలేద్దాం.

నిర్దారమైన వూహగానాలను చూచి నవ్వుడు నాచేకాని కనానికి నాకే సిగ్గే నుంటుంది. అలాంటివారి సాహసానికి, హృదయహాస్యకం ఆశ్చర్యం కల్గుతుంటుంది. ఈనాడు జర్నలిస్టుల కలాన్ని తిప్పింది మల్లిదివ్రాయగలగలె. తిమ్మిని బమ్మిగా చేయగలగలె, బమ్మిని తిమ్మిగా చూవగలగలె. నలుపును తెలుపుగా, తెలుపును నలుపుగాచూపే కనుకట్టుబడ్డ నేర్పి వుండాలి. వున్నదిలేనట్లు, లేనిదివున్నట్లు దిద్దించగలగలె. నడుదేళ్ళాన్ని దురుదేళ్ళాన్ని అపొదింపగలగలె, దురుదేళ్ళాన్ని నడుదేళ్ళాన్ని సమ్మించగలగలె. నిజాతి ప్రాయాలకు తిలోదకాలివ్వాలి, వేరొకరి ఆశీప్రాయాలను కిరాయికి ఎరువుతెచ్చుకో గలగలె. తనద్యంధ్యూహాన్ని యివరులకు అపొదింపగలగలె. కల్పిత బాహ్యులు ప్రవదించగలగలె, వికలవ్యాఖ్యానాలు వ్రాయ గలగలె. వుదకమైనా కాకపోయినా, నెలలైనా వేసినవైనా మాటకుమాట అనగల గలె!

ఇవేమీలేని నేనూ జర్నలిస్టుకొందరు వస్తూనా అనే మీమాంసకొట్టి యిలావ్రాయ వలసి వస్తున్నది, అంతే!

హైదరాబాదులోవున్న 'అంగదుడికి, నెల్లూరురాజకీయాలలో మూడుతెలు తెలిసాయా అనే ఆశ్చర్యంకల్పింది. 'యథార్థవాది' అనే పేరుపెట్టుకున్న ఈ రచయిత చెప్పకొలన విషయాన్ని 'అంగదుడు' రేఖామాత్రంగానే నాణ్యతను పెట్టగలిగాడు. అయితే అంగదుడికి అన్ని విషయాలు తెలిసి నట్లులేదు. 'అంగదుడు' బయట పెట్టినవిషయం ఆధారపాత్రమైందికాదు, అశీప్రాయం — కోరవ 11 వ పేజీలో

పెనుకొండ డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టులో

O. S. No. 93 of 1960. E. P. No 334 of 1964.

శంకరమ్మ - వాది. - కరియప్ప - ప్రతివాది.

యిందువల్ల అందరికీని తెలియజేయడం ఏమనగా:- యీ నెంబరులో వ్యతిరేక దాఖలు యీ క్రింద పేర్కొన్నట్లు కనవరదిన అస్తులు పై కోర్టులో 16-2-1965 తేదిన యాలము చేయబడును. అస్తులు కొనుటకు యిచ్చము కలవారు వచ్చి కొనవచ్చునని తెలుపడమయినది.

— పేర్కొన్న —

అనంతపురం కి. డి. మడకళిరా వ. కి. డి. కు చేరిన హేమావతిమఠా, కెంకరగ్రామంపాలెంలో ప్రతివాది హక్కుస్వాధీనానుభవంలో గల ఇమ్మిన్డవివరం:-

సంఖ్య	సంఖ్య	చిట్ట	మొత్తం
1. న. తరి	122-5	1-01	5-2-0 తవావివాక రు. 531/- లోబడి
2. న. బమ్మి	72-2	1-89	0-8-0
3. డిబి	73-2	7-73	1-15-0
4. డిబి	74-2	4-90	1-4-0
5. డిబి	109-0	9-60	2-6-0
6. డిబి	111-0	12-07	3-0-0
7. డిబి	114-1	4-50	1-2-0
8. డిబి	114-2	7-36	2-12-0

— డి. రాఘవేంద్రరావు - వాది ఆధ్యక్షుడు.

నెల్లూరులో డాక్టరు నయ్యర్ సేత్రపర్వంగా జరిగిన క్షయాస్పత్రివార్షికోత్సవం

నెల్లూరుకు మెడికల్ కాలేజీ ఆశలేదు-నయ్యర్ స్పష్టికరణ

గర్భవదినం 20 వృద్ధి చరిత్ర గల నెల్లూరు క్షయాస్పత్రి వద్ద జరిగిన వార్షికోత్సవం 20 తేదీ వై.కె.ఎం. ప్రేమంకా (మామాలవోరలో ఆ.కె.యూ. క్రి. గా ప్రయోగిస్తున్న మాటాబాదు యిది) ఆరిగింది. గాంధీజీ ఆంకేవాసిని, కేంద్ర ఆరోగ్యశాఖ మంత్రికి డాక్టర్ సుశీలానయ్యర్ ఈ ఉత్సవాలలో పాల్గొనుటకు ధీమానుంది. ప్రత్యేకంగా వచ్చారు. క్షయాస్పత్రి స్థాపనాది వృద్ధులతో వర్ణహిత సంబంధం గల డాక్టరు వెజాడ గోపాలరెడ్డిగారు ఆమె వెంట ఆరు రోజులు వదిలి స్వీకారం చేసి చూడేశోయినా నెల్లూరు ముందుగా గ్రామీణ ఆరోగ్యమంత్రి శ్రీ శివరామప్రసాద్ గారు కూడా విచ్చేశారు. ఇంతకు మించిగా ఇక మనమంత్రి శ్రీ పి. సి. రాజురావుగారా? ఇంతటి ప్రముఖులు చేసిన ఉత్సవం ఎంత వేడుకగా వుండవచ్చుంటుంది మీరే పూహించుకోవచ్చు.

ఈ ప్రముఖుల ఆగమవారికి తగినట్లు గానే క్షయాస్పత్రి నూనరీంబెంబు, నర్తకి యుతు, చదువుకొన్నవారు, నమస్కరించే డాక్టరు పి. సి. రామచంద్ర రెడ్డిగారు ఆ స్పత్రిని ముస్తాబు చేశారు. కాంపౌండ్ గోడలు కట్టించారు, పార్కు నిర్మించారు, పూలమొక్కలు నాటించారు, వార్డులకు నున్న కొట్లించారు, మంచాలకు రంగువేయించారు, బాటలు పరిపించారు, ప్రాంగణాన్ని పరిశుభ్రం చేయించారు, రోగులను పరిపూర్ణ ఆరోగ్యవంతులుగా చిరు నవ్వుతో మంత్రిత్వం స్వాగతం పలికేట్లు చేశారు-ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే క్షయాస్పత్రి రూపాన్ని పూర్తిగా మార్చివేశారు. రోగులపట్ల ఆత్మీయత ఆధారాన్ని ప్రదర్శించే డాక్టరు గానే శ్రీ రామచంద్ర రెడ్డిగారు మాట తెలుసుకొని, యింతటి ప్రధానతలు కల దక్షుడుగా చూడడం మొన్ననే తలపించింది.

మంత్రిత్వం వ్యతిరేకంగా తిరిగి చూడారు. డాక్టరు సుశీలానయ్యర్ గారు రోగుల వ్యవహారం కేంద్రానికి వున్నది రాయబేసి, శ్రీ ఆదాం రామ రెడ్డి గారు బహారకరించిన పిల్లలవార్డుకు ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. డాక్టరు గోపాలరెడ్డిగారు, శ్రీ వెంకటాచల వీరరావురెడ్డి - నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ కట్టించింది వై.కె.యూ. క్రి. గోపాలరెడ్డిగారు తెలచారు. రెణం రోడందరామ రెడ్డి ధర్మసంస్థవారి 20 వదకల వార్డుకు రాజాహోదా శ్రీ శివరామప్రసాద్ ప్రవేశోత్సవం జరిపారు. తానెంతో ప్రాసన్నమైన మహాలాల్ బాగా 20 వదకల వార్డుకు శ్రీ పి. సి. సుబ్బారెడ్డిగారి ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. వై.కె.యూ. క్రి. గోపాలరెడ్డిగారు డాక్టరు బొమ్మా శివేంద్ర వెయిట్ యిన మాటలు పి. సి. కాసు బాబ్ గారి గోపాల రెడ్డిగారికి చేశారు. ఆ హక్కు, లేకాగా ఆ వై.కె.యూ. క్రి. గోపాలరెడ్డిగారు మునిసిపాలిటీ చేత విరాళమిచ్చిందిన తనది అని అంటూ శ్రీ

పి. సి. ఆపనికేసారు. అట్టే తే తాల రోడందరామ రెడ్డిగారు ప్రవేశోత్సవ సమయంలో శిలాఫలంకంపై వున్న తెరను తొలగించమని చెప్పడం 'గుడ్ల ఎత్తవయ్యా' అంటూ రాజాహోదా గోపాల ప్రత్యేక సున్నవారందరూ మునిసిపాలిటీ నుండి వున్నట్లు చేశారు. ఈ విధంగా పి. సి. ఆ కార్యక్రమంలో ఆధ్యంతం సందడికల్గింది. తన వునిసిసి గుర్తు తెస్తూ వుంది నారు.

తర్వాత వికాలంగా, సుందరంగా, నిర్మించబడిన 'వెళ్ళివదిలి'లో నభ జరిగింది. మండలముఖ్యులు, పురపాలకులు లతో సభా సాంగణం క్రికీ పి. సి. పోయింది. నాయకులకు చేసిన నిలువెత్తు వర్ణింపుల మాలలు వాతావరణాన్ని సుగంధపూరితం చేశాయి.

సంక్షేమ నిధి అధ్యక్షులు శ్రీ శివరామ ప్రసాద్ రామరెడ్డిగారు సమీకరించిన ఉత్సవాల దాతల పేర్లను ఎరిగించారు. డాక్టరు పి. సి. రామచంద్ర రెడ్డి నూనరీంబెంబుగా రావడం ఆ స్పత్రి అధ్యక్షుల మున్ను, డాక్టరు రామచంద్ర రెడ్డి నందే శాలు చదివారు; ఆ స్పత్రిలో వున్న-కావలసిన సౌకర్యాలు, డిక్టావిధానం మున్నగు వివరాలను నివేదించారు. సంక్షేమ నిధి సంఘకార్యదర్శి శ్రీ అప్పారావు విశ్వనాథ రావు గారు డాక్టరు నయ్యర్ కు స్వాగతవ్రతం నమర్చిస్తూ, డాక్టర్-నర్సుల గృహవసతి, క్షయరోగుల 'డొమినిలి' డిక్టావు తగిన గ్రాంట్లు మున్నగు కోర్కెలను విన్నవించారు. ఈ ఘట్టం ఆ స్పత్రికి శ్రీ శివరామ ప్రసాద్ రామరెడ్డిగారి ఆక్షయపాటుల దాన వాగ్దానాన్ని ప్రస్తావించి, ఆ స్పత్రిని కార్య రూపంలోకి తెవలసిందని, దానికి ఆమెనే మరోసారి వచ్చి వున్నారాయీ చేయవలసిందని కూడా శ్రీ విశ్వనాథ రావు గారు డాక్టరు నయ్యర్ ను కోరారు.

డాక్టరు గోపాలరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ అంతరాయాలు, విఘ్నాలు దాటుకొని యింత పెద్ద సంస్థ గా అభివృద్ధి చెందిన క్షయాస్పత్రి చరిత్రను సమీక్షించారు. దీనికోరై సేవ చేసినవారిని, క్యాగాలు చేసినవారిని సంస్కరించారు. డాక్టరు సుశీలానయ్యర్ గారిని గూర్చి చెప్పా, ఆమె గాంధీజీ ఆంకేవాసి అని, గాంధీజీ నలపై ఆమె ఆమెరికాకుపోయి వ్యాధి డిక్టావు-నిర్ధారణి అవసరమైన వన్నక విధ్యను అభ్యసించిందని, రూపిని నియామకవర్గం నుండి వచ్చిన యామె రోగనివారణకు రూపిని రాణిగా నిలబడిందని వాక్రచ్చారు. ఆరోగ్యమంత్రి శ్రీ చల్లవల్లిరాజాగారు డాక్టరు నయ్యర్ కి సంప్రదిం ది నెల్లూరు ఆ స్పత్రిని ఉన్నత క్షయా నివారణాసంస్థగా అభివృద్ధి చేయాలని కోరారు.

డాక్టరు నయ్యర్ గంభీరమైన తెలిలో ఉపన్యాసా, క్షయరోగులకు ఆ స్పత్రిలో

డిక్టావు చేయడంకంటే, వారివారి వానస్థానాలలోనే వైద్యం చేసేవల్ల (డొమినిలి డిక్టావు మెంబు) ఉత్తమమైనదని, దానికే కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రాధాన్యమిస్తున్నదని చెప్పారు. నెల్లూరు క్షయాస్పత్రి డిక్టావు క్రమం కాగున్నదని ప్రశంసించారు. క్షయరోగికి రోగం నెమ్మదిగా వచ్చినప్పుడు సందర్భం ప్రాస్తానా డిక్టావు అవసరమని, అప్పటికి గాని వ్యాధి కుదముట్టినా, దానికి అవసరమైన మందులు, పరికరాలను కేంద్ర ప్రభుత్వం ఉచితంగా సరఫరా చేస్తుందని చెప్పా, ఈవనికి స్వచ్ఛంద సంస్థలు పూనుకోవాలన్నారు. వ్యాధి విముక్తలైన రోగులకు వ్యవహారం కేంద్రం ద్వారా పూర్తి ప్రయోజనం చేకూరదని, పరిశ్రమలలో, వ్యవసాయంలో వారికి క్యాన్సర్లు నాలు రేఖాయించాలని ఆమె నూచించారు. పిల్లలకు వ్యాధి వ్యాపించకుండా, పూర్తి వ్యాధి లుండరికి స్క్రీనింగు చేయించాలని సలహా ఇచ్చారు. రోగులకు కావలసిన రక్తాన్ని పేదలనుండి తప్పకుండా కొనడం కాకుండా, 50 సంవత్సరాలకు లోపుగా వున్నవారు రక్తదానం చేయాలని, 40 ఏళ్ళలోపు యువకులు సంవత్సరానికి 3, 4 సార్లు రక్తం యివ్వవచ్చునని ఆమె చెప్పారు. రక్తదానంలో ఇస్ట్రా రెస్సు వద్ద తిని ప్రవేశపెట్టాలని నూచించారు. కుప్ప రోగుల హాస్పిటల్ విషయం ప్రస్తావించి, మేదింగ్ గ్రాంట్లు యివ్వడం కష్టమైనవని కాదని; కాని, క్షయరోగి డిక్టావు వలనే కుప్ప రోగులకు కూడా ఆ స్పత్రి లో కాకుండా, డొమినిలి డిక్టావు విధానం అనుసరించాలనే ఆలోచన వున్నదని ఆమె అన్నారు. దేశంలోని కుప్ప రోగులలో మద్రాసు-ఆంధ్ర ప్రాంతంలోనే సగం మంది వున్నారని ఆమె వెల్లడించారు. కుప్ప రోగిని ఆపేరుతో పిలువవద్దని, వారి ఆస్పత్రిని కుప్ప రోగుల ఆస్పత్రి అనవల్లని ఆమె కోరారు. ఆంధ్రలోని క్షయాస్పత్రిలను ఆప్ గేట్ చేయడంలో జరుగుతున్న విలంబనకు, వైద్యులకు అగ్ర గ్రేషావంతి కావలకు మరలించడంవల్ల తన తీవ్ర ఆసక్తి వున్న వ్యక్తం చేశారు.

శ్రీ శివరామప్రసాద్ ప్రాసన్నమైన ఇంగ్లీషు ప్రసంగాన్ని చదివారు. ఇప్పటికి రెండు ఆస్పత్రిలను ఆప్ గేట్ చేశామని, మార్చిలోగా మరొక మూడు చేయనున్నామని, నాల్గవ ప్రణాళిక కాలంలో సాధ్యమై నన్ని చేయగలమని, త్వరలో రాష్ట్ర స్థాయిలో క్షయరోగి డిక్టావు నియమించునున్నామని వివరించారు.

శ్రీ పి. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు వ్యంగ్యంగా, నూటిగా, పోటిగా, విమర్శనాత్మకంగా తన వ్యవస్థాసాన్ని సాగించారు. పేదలపట్ల దంట్లో ప్రభుత్వం మాటకప్పినా, జాతి విద్వేషంలో వాగునిచ్చానా పూర్తి చేసి, తనమాటను నిలబెట్టుకోవలసిందిగా శ్రీ రేణం లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారిని పి. సి. కోరారు. కుప్ప రోగుల ఆస్పత్రికి ఎలాంటి పరతులు లేకుండా ఒక్కరూ పోయింది మరొక మిస్ట్రీ, కాసు ఆస్పత్రిని సాధించగలనని, అదివరగా యివ్వవలసిందిగా శ్రీ శివరామ ప్రసాద్ రామరెడ్డిగారికి విజ్ఞప్తి చేశారు. పి. సి. ఆస్పత్రి, ప్రస్తుతం నిర్మాణం చేస్తున్న పెద్దాస్పత్రి ఉత్తమమైన స్థలాన్ని సేకరిస్తే, డాక్టర్-నర్సుల క్యాబ్లర్లు తదితర సౌకర్యాలు ఆనుకూలంగా ఉండగలనని నూచించారు.

శ్రీ రేణం లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు ఇంగ్లీషు వందనాలను చెప్పా, పి. సి. సలహా

యిచ్చినట్లు, జాబ్ బిల్డింగ్ లో వార్డు నిర్మాణాన్ని కాసుపూర్తి చేయగలనని చెప్పా, తన మనసుకూ సంతోషాన్ని కల్పించవలసిందిగా కోరారు.

హరిజన బాలికల పాఠశాల విద్యార్థినుల స్వత్వం, వాటికి ప్రవర్తనలతో కార్యక్రమం విజయవంతంగా ముగిసింది.

ఇతర విజ్ఞప్తి
డాక్టరు సుశీలానయ్యర్ డాక్టరు వువ్వల వల్లి రామచంద్ర రెడ్డిగారి 'పి.సి.పి. పాల్ క్లినిక్' ను సందర్శించి, నెల్లూరులో శ్రీ దొడ్ల సుబ్బారెడ్డి వికాలతో వైద్యశాలా కాలన స్థాపించాలనే విజ్ఞప్తిని ఆమె శ్రోసి వుచ్చింది.

తర్వాత ఆమె జిల్లా హరిజన సేవక సంఘ సమావేశంలో పాల్గొన్నది. రాత్రి రోజుకి సమావేశానికి వచ్చి అవ్వచే బయలు చేరి కారులో మద్రాసు పోయింది.

దేశంలో నేటి పరిస్థితి
(మొదటి భాగం)
ఎన్నికాధ్యక్షులు వారికి ఒక వేళ మీరు ప్రజా దానికి పూనుకున్నా దేశానికి పాతాలు ప్రజలు కాంగ్రెసు వాదులనుండి నేర్చుకొనడం ఎప్పుడో మానేశారు. రేపాక వేళ కమ్యూనిస్టు విప్లవమే విజయవంతం కాగల స్థితి ఏర్పడితే, వారిలో చేతులు కలిపి, తమవదపులను పరిరక్షించుకునేందుకు మీలో పలువురు వెనుకాడరనే నమ్మకం కూడా చాలా మందిలో కనపడుతున్నది.

గ్రామాలలో, పట్టణాల్లో కూడా నిత్య శివకంలో ఏమి కావలసివచ్చినా, దివరికి దియ్యం, వచ్చు, చక్కెర, స్కూళ్ళలో పిల్లలకు ఎడ్మిషన్లు లగాయను పరిశ్రమల స్థాపనకు ముడివస్తువుల సరఫరా వరకు స్థానిక కాంగ్రెసు వాదులపైన ప్రజలు ఆధారపడవలసివచ్చింది. అధికారంలో వున్నవారిని బలపరచడంకన్నా మరో మార్గం లేని దుస్థితిలో ప్రజలు వున్నారు. ఈ పరిస్థితులపైన, ఈ నాయకులపైన ప్రజల్లో ఎవరికి నమ్మకం, అభిమానం ఏకోశానా లేదు. కానీ, ఎన్నికల్లో వీరికి, వీరి ఆందం దన వున్నవారికి మాత్రమే డిట్టవేస్తారు, అందుకో సందేహం లేదు. లేకపోతే వారు నానాబాదలు వదలవలసి వస్తుంది. అసలే మీదేవేలో, ఇప్పటికప్పుడే తమ జీవితాలు, బాగుపడడానికి అవకాశం లభించిందని

ప్రజలు బాధిస్తున్న ఈకోశాల్లో, ప్రజలు నీతి నిరాయితే వారి కార్యకర్తలపైన ఆధార వదలవలసివచ్చి వచ్చు, వారి వైతిక స్థాయి పూర్తిగా దిగబారుతుంది. వారిలో సత్కాన్ని భర్యాన్ని సమర్థించే వైర్యం లోపిస్తుంది. ప్రజల్లో నీతి, వైర్యం లోపించి వాటిబదులు స్వార్థ చింతన హెచ్చు అవుతుంది. చదువు కున్నవారిలో కూడా ఎవరు ఎటు పోతే మనకెందుకు అన్న భావం యెక్కువ అవుతుంది. ఇది నిరంతర కార్య విఘ్నం అవడానికి దక్కని అవకాశం.

శోచనీయమైన ఉస్థితిని తొలగించవలసిన బాధ్యత కాంగ్రెసు నాయకత్వం పై వుంది. కాని వారు గుర్తించినట్లు కానీ, గుర్తించినా ఏమైనా గట్టిబట్టిలు తీసుకో గలిగే స్థితిలో వున్నట్లు కానీ కనపడడంలేదు. కొందరు కార్యకర్తలలో, కాంగ్రెసు వారు లోకూడా, ఎవరైనా పూనుకొని మార్గదర్శకత్వం పోసి దేశంలో ప్రభుత్వ నిరాశనకమైన వాతావరణాన్ని తొలగించి మన ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థను పటిష్ఠం చేయుటకు సదుం కట్టడానికి సంసిద్ధక కూడా కనపడింది. ఇది ఆశానకమైన సూచన. రాజకీయంగా వైకస్యం అవుతున్న వారిలో ఈ దోరణి కనపడింది. మరి వీరికి మార్గదర్శకత్వం ఎవరు పూస్తారో చెప్పలేం.

ఈ వారం విశేషాలు

(2 వ భాగం)
కార్యక్రమం 28 తేదీ నివేదిక చేయించుండి ప్రారంభం అవుతుంది. ఆరోజే శ్రీ సంగారెడ్డి కాంగ్రెస్ శాఖ యేర్పడనున్నది. అట్టే క మ్యూనిస్టులు కూడా తమ తమ ఆ రాష్ట్రంలో స్థాపించవోతున్నారు. బాగానే వుంది. అట్టే లాను జిల్లా, జిల్లా సాదిక్ కనిపెట్టుకుంటావుంటే, సాదిక్ సహజ దులరంగును అంటే రాజకీయ పురంగును కనిపెట్టడం అవసరమని కొందరంటున్నారు. ఆయన మంత్రిమండలిలో, దేశ తీవ్రతద్వైత్యా కూడనివారున్నారని విని కిడి. అక్కడ వెలిసి కాంగ్రెస్ శాఖ యీ గొడవలను సరిదిద్దగలదా? చేదిచూద్దాం.

స్థానిక పెద్దలంతా కలిసి లెక్కలు వేసి వేసి, నాలుగో పంచవర్ష ప్రణాళిక మొత్తం 21,500 కోట్లకు తగ్గవని ఒక శుభముహూర్తమును నిర్ణయం చేసేశారు.

ఇల్లు అమ్మకము
నెల్లూరు క్రుంకురోడ్డు - వ్యాపార కేంద్రము
అంబుకొట్ల W 16/80 నెంబరు గల భవనమున, రెండు అంతస్తులు గల ఉత్తర భాగము అమ్మబడును. పలువిధములైన వ్యాపారములకు అనుకూలమైనది. రూ. 55,000/- లకు మించిన డెబటు మాత్రము ఆరోపించబడును. వివరములు: స్వంతవారులనుండి కనుగొనవచ్చును.
W 4/152,
ఉస్మానాహా హుసేన్,
నెల్లూరు.

కింగ్. యింజనుతో అధికముగా పండించండి -
కింగ్. యింజను అన్ని వ్యవసాయ పనులకు అనువైనది

*** W5 క్రి. ***

W 5 ప్రైవేటు 5-6 హార్సు బవరు కిరననాయిలు యింజను. "కైకి" జపానువారి అనుమతితో ఇండియాలో లైసెన్సు పొంది అచ్చు తక్కువ పొందిన ఇంజన్లతో గవర్నమెంటు ఇండస్ట్రీలో యెస్టిమేట్ తయారు చేయబడినది. W 5 క్రి. 5-6 హార్సు బవరు ఇంజను 3"X2 1/2" వంపు బ్యాల్ తో సహా ఒక బోటి నుండి యింజన బోటికి లైసెన్సు పోషకు పీలుగా దిస్తుందిగా కయారు చేయబడినది. అయిలు బర్నూ చాలా తక్కువ.

వెల :: రూ. 2035-80 ప్రై.

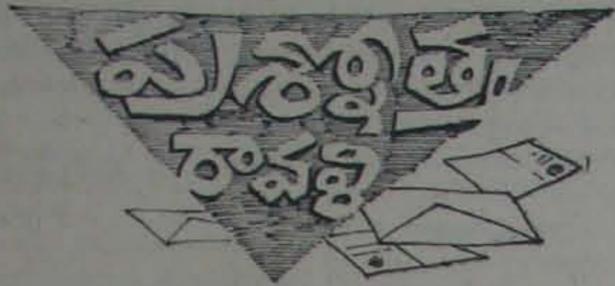
W 5 క్రి. 5-6 హార్సు బవరు ఇంజను 4" X 4" పంపుతో ట్రాక్ టో సహా దిగించి యివ్వబడును.

ప్రై యింజనుతో వడదు ఆకెషన్ అపానువారి మరనాగేట్ - నివరములకు వ్యాయం. ఈ ఇంజను అ గ్రి. క. లో చ ర లో వై లైట్ వారు వ్యవస్థ తర్వాతి యుజములకు అమోదించబడినది.

క్రి. యింజను (ప్రై) లిమిటెడ్,
హైదరాబాదు.

—: వివరాలు :—
డిస్ట్రిబ్యూటర్లు: సర్వేపల్లి నరసింహారావు,
మనోహర వీజిస్సిన్ - 16/4-A ఉయ్యాలకాలస్ట్రెట్, నెల్లూరు
ఫోన్ : 350.

జి. రాధాకృష్ణ శానాయపాఠం
 ప్ర: మీరు యిన్నిరోజులుగా, 'కారణ'గా వలామటి అగుటకు సునామయైన కారణము వుందా? ఏమిటి?
 జ: సునామయైన విషయాన్ని మీరు చెప్పండి!

రవీంద్ర దొనకొండ
 ప్ర: లోగడ అమెరికా ప్రభుత్వం తివాక్ గణతంత్రాన్ని, పి. నాగేశ్వరరావును అహ్వానించింది. అప్పుడు హిందీనటుడు దిలీప్ మోర్ ముఖ్యమంత్రియైంది. ప్రత్యేకంగా మీరే ఎందుకు అహ్వానించారు? అయితే గమనించండి మీ రి మీ దిని నటులెవరూ?
 జ: అహ్వానించిన కారణం అది కాక పోవచ్చు. ఆ ముగ్గురు ప్రజామన్ననలను పొందినవారని వారు అహ్వానించి వుండవచ్చు.

రామప్రసాదరావు వెంకటగిరి
 ప్ర: అచార్యులైన 'వివాహబంధం' ప్రజలకు వచ్చలేదేమిటి?
 జ: ప్రజలకు కావలసినది అదర్బాలుకావు. అయినాకూడా 'వివాహబంధం' అర్థికంగాకూడా విషయవంతం కావడం అశ్రద్ధగావుంది.

ప్రశ్నలను
 ఈ క్రింది దినపాపాలకు వసూలి.
 శ్రీ కొలను బ్రహ్మానందరావు,
 69 లేక పూర్వోద్, మాంబలం,
 మద్రాసు-33.

రఘురామయ్య టి. గూడూరు
 ప్ర: అంజలిదేవి నిర్బందిన 'సువర్ణసుందరి' లాంటిదికాదు దాలా డబ్బు గడిం దాయిగదా, మరి అమె అర్థికంగా యిండుకు చెల్లించింది? అమె దొంగలలో చెల్లించిందికావచ్చు?
 జ: ఆ దొంగలు సంపాదించినట్లైనప్పుడు అక్కర పడితే మింగేసింది!

ప్రసన్నకుమార్ టి. గూడూరు
 ప్ర: 'బొమ్మిలియట్ల'లో నడిచిన సీతారామ్ యిదివరలో పి. ద్విత్వానైనా దర్శకత్వం వహించి గాని, నడిచి గాని వున్నారా?
 జ: దర్శకత్వం, నటనకు అదే అయిన కాలిదికాదు.

పి. రాజయ్య వెంకటగిరి
 ప్ర: పాఠకుల ప్రశ్నలకు మీరు అన్ని సినీ మాటలు మాది జవాబులిస్తున్నారా లేక ఇతరుల అభిప్రాయాలను అధారము చేసుకొని యిస్తున్నారా?
 జ: చూడకుండా జవాబులుంటే అలవాటు వాకులేదు.

అట్టల్ ముజీద్ నెల్లూరు
 ప్ర: 'బొమ్మిలియట్ల'లో ధూళిపాక, ఒక ప్రత్యేకముద్రాను అన్నలో పెట్టి, రంగా రావుకు చేరాలని వంపిస్తారు. ఆ కాలంలో కూడ అన్నలు వుండినవా?
 జ: ఎందుకు వుండకూడదు.

వెంకటసుబ్బయ్య కోచ్చర్లకోట
 ప్ర: రామారావు స్వంత ద్విత్వం 'పాదుకా' 'వల్లభి' లో డబ్బులో యాక్షణ చేస్తున్నది నిజమేనా?
 జ: 'పాదుకా' వల్లభి లో కాదు, 'శ్రీకృష్ణ పాండవీయం'లో రెండు పాత్రలు చేస్తున్నారు.

యస్. గోపాల్ కోవూరు
 ప్ర: 'మందిమనిషి'లో వద్యవాలం ఎక్కువ వాడువేసుకొని పోలిన అధికారి వర్గం వచ్చిన వాస్తవంను వెళ్లించే మిస్టాక్? జ: అది హాస్యం కాదు, అవహాస్యం!
యం. పి. రజాక్ నెల్లూరు
 ప్ర: వటుడు బలం 'అల్పవాహన' ముందు వీలైనా పొరావడం, జానపద రికార్డులో నడిచాడా?
 జ: అది శ్రమ మాత్రమే పూర్వస్థం వున్నట్లులేదు.

పి. పిచ్చయ్య నెల్లూరు
 ప్ర: విషయం క్లిష్ట ప్రాధర్శన ఎవరిది?
 జ: అది సుందర్ లో స్పష్టించిన మరొక కంపెనీ.

కూనిరాగాలు
 (5 వ కేటి కొరివ)

పున్న విజయం కుండుంట్లో గీలు వచ్చి మామూలుగా కైలు వెళ్లిపోవచ్చేనుకొంటే- పేరుకు డబ్బులే లెనకాని, ఆ డబ్బులే లెనులో గూడుబంధు తప్ప ప్యాసింజరు లెక్క నడి చేయకు పిలువలేదు. ఈ డబ్బులే లెను ప్రారంభమై నంవచ్చుం కావస్తున్నా యి యేర్పాట్లు, నడుపాటాలు యిండుకని చేసివుండలేదా? ఏదో డబ్బులే లెనువచ్చింది గదా, పరిస్థితి న జావు గా వుందని యిన్నాళ్లూ మనం నంబరవడుతుండనది వట్టి ప్రమాదం?

ఇంత ప్రమాదం జరిగిందని ప్రక్క ప్రక్క ప్రేషనలకూ, నెల్లూరు ప్రేషనలకూ మనలమీద తంబివారలందినా వెంటనే పోనలమీద ప్రభుత్వం వలెను మొదలైన వాటికి వారలందరేననా, అంబు లెన్ను వ్యాసులు లేవని, డాక్టరులేవని, నిద్రపో కున్నారని కలవెలుసుకొనేసరికి భక్త న లెల్లారిపోయిందనుకొండి. నిజంగా పెద్ద ప్రమాదమే జరిగి, పెద్ద పెద్ద గాయాలే తగిలివుంటే వాళ్లకూ యేద్రెక్క నహాయూ లే కుం డా పడి మూలుకుండవల్సి వచ్చే దేముననుకోవల్సి వస్తుందికాదా.

ఇదంతా యిండుకు చెప్తున్నానంటే, యేదైనా ప్రమాదం జరిగి ఎవ్వరినీ పరిస్థితి నంబరవచ్చే దాన్ని కట్టుడిట్టంగా ఎదుర్కోనే విధానాలిట్టా వున్నాయి మనదేశంలో అని చెప్పడానికి. భార్యతలు గుర్రెగి వ్యవహారం బవల్సిన ప్ర భు త్వ వున్నకాదికారుల లోకణులిట్టా వున్నాయి మనదేశంలో- అని చెప్పడానికి. అది అప్పుడప్పుడైనా మనం తెలుసుకొంటుండేందుకు యిట్లాంటి ప్రమాదాలు జరుగుతుంటాయి కాబోలు!

ఇంతకూ జలబలమని తెల్లారేసరికి- ఆ అయిదు బోగిల ప్రయాణికులు మిగతా పెత్తెల్లెక్కి, వాల్లెరు ప్యాసింజరు లెల్లెక్కి నెల్లూరు చేరుకొని, నెల్లూర్లో మియల్ కు అయిదు కోత్రబోగిలు కగిలించుడి యెవరి దారినవారు వెళ్లారనుకొండి!

కావలికాలేటి అంటే, నిజమైన నిజం చెప్పాలంటే, నా కెంతో యిష్టం. ప్రయవేటు మేనేజిమెంట్ క్రింద కాకుండా ప్రభుత్వమే కావలికాలేటి సేసుకొని నడపాలని నినాదాలు చేసేవారికి కావలికాలేటి గురూని మీరు ది మార్చుకొండయ్యా అని చెప్తుంటాను. కావలికాలేటి అంటే యేమిటి గివంతగా యిష్టపడడానికి కారణం అని అడిగితే నాకక్కడ ప్రధానంగా వొక విధి ప్రమైన 'రావస్వాతంత్ర్యం' క న వ డు కుం డ ని

చెప్తుంటాను. రావస్వాతంత్ర్యం అని మనం పూర్వే అగం చేస్తుంటాం గాని, దానిని అక్షరాలా అమలు జరపాలి వచ్చినపుడు మాత్రం మన అనలంకం జయికువడి పోతుంది. కాని అన్ని కాలాలాంటి అక్కడ కావలి కాలేటిలో స్థానముంది అన్ని కాల వాలాలాంటి నిలయమై ఒక అహ్వానమైన, అచార్యులక మైన విద్యా-సంస్కృతి వాతా వరణానికి నలవైపుంది. మనం యిన్ని చెప్తాం గాని ప్రజల అభ్యువర్ణ విశ్వవిద్యా లయించారు ప్రఖ్యాత వాత్సయ్యుడు కి. కే. తె. డి. యస్. హాల్దేనగారి భావస్వాతంత్ర్యా నికీ అడ్డుతగిలి, అయిన్ను యిండుకు వివా ప్పరించుదంటే యిక వేరే చెప్పాలి? కాని కావలికాలేటి అట్లాకాదు- అన్ని రాజ కీయాలి ప్రాయాలవారికి అక్కడ కూడలిగా యేర్పరచి 'విద్య'ను ప్రోదిచేస్తూ, సంస్కార సంపన్న వాతావరణాన్ని యిస్తుమడింప చేస్తున్నారంటే అతిమానించదగిన విష యమేగదా!

ఇంతకూ నేను చెప్పాచ్చేదేమిటంటే- డాక్టరు పువ్వులవల్లి రామబండారెడ్డిగారు కావలి కాలేటికి నిరాణా యేస్తున్నారా? అని లోకలిస్తు గతమాసారంభంలో వార్తా లావనచేశాడు. ప్రఖ్యాతకానికి కావలికం డానే అయిన కావలి కాలేటి పూర్తి కాలపు డాక్టరుగా నియామకమై అక్కడే మకాం పెట్టాడు. డాక్టరు పు. రా. రె. గారు స్వతహాగా వుద్విగ్న హృదయులు. నెల్లూరు వాతావరణంలో అయినవాగా వినిగిపోయి, అనిపోయాడుకాబోలు. కావలి కాలేటిలో స్థిరపడి, ప్రశాంతంగా, మా న సి కం గా స్థిమితపడ్డట్లున్నాడు. విశ్వోదయ ప్రాంగణంలో ప్రకృతిమాత వొడిలో చేరి, వసి విధిగా నందడికల్పించేస్తు చేస్తున్నాడు. అతివాద కమ్యూనిస్టు వజ్రానికి నాయకత్వం వహిస్తూ నెల్లూర్లో అయిన అనేక కార్య కలాపాలను చేపడుతుండినా, కావలిలో మాత్రం ఆ రాజకీయాలలో మునుకొని కేవలం సాంఘిక కార్యకలాపాలలోనే నిమ గ్నమైవున్నారని కర్ణాకర్షకగా నాదాక వచ్చి చేరినవారలయివి.

కావలి కాలేటి హాస్టల్ లో అమధ్య పట్ట వగలే దొంగతనాలు జరుగుతుండడం పు. రా. రె. గారు విని వాటిని అరికట్ట డానికి కా బోలు హాస్టల్ వెంటి తిరగడం ప్రారంభించారు. అతి గు న శ్చ లో వొక హాస్టల్ దగ్గర పట్టవగలు వొక కుర్రాడు కనిపించగా, అ బ్రా డ్లి పు. రా. రె. గారు పట్టుకొని అడ్డగించగా వారిమధ్య జరిగిన సంభాషణ చూడండి:

“ఎవర్కీవు?”
 “కాలేటిలో చదువుకున్నవాణ్ణి”
 “ఎందుకో నంవచ్చావు?”

“ఒక పిల్లవాడికోసం వచ్చాను.”
 “అపిల్లవాడిరూము వెంటలేమిటి?”
 “తెలియ, హాస్టల్ లో వెతుక్కోవాలి.” అని చెప్పి అతను పైకి వెళ్ళి వెళ్ళబోయాడు. అంటే దొంగను వట్టికారు పు. రా. రె. గారు! అబ్రా డ్లి చెప్పకో మోదేశారు. ఈ సుదంతం కాలేటిలో కలవరం వుట్టిం దింది. కొం చ రి లో కంవరం వుట్టింది. కుర్రాళ్లు 'స్టూయింట్' అనబోయాడు. కాలేటి లోని 'రెవెన్యూ'లంతా నమాచేస్తే యిందిం దారు, నిరసన ప్రకటించారు. 'పు. రా. రె.' క్షమాపణ చెప్పకోవాలన్నారు. ప్రసిద్ధి పాలిగాదు వారిని జలవచ్చారు. కాలేటిలోని లెన్యూలకు యిది అవమా న హే తు వై, పు. రా. రె. గారు చేసినవనిలో కచ్చులే దన్నారు; కాలేటికార్యకోసం, విశ్వోదయ ప్ర వ తి వ్య కో సం, పిల్లల అభివృద్ధికోసం కుర్రాళ్లకి చెప్పకో కొట్టారు అంటే, ఇందులో యేదోషంలేదు, అందువల్ల క్షమాపణ చెప్పే ప్రశ్నే లేదు పొమ్మన్నారు. కాని రెడి న్నులపట్టు నెగ్గింది. పు. రా. రె. గారు క్షమా పణ చెప్పారు. తనను తిరిగి చెప్పకో కొట్టవలసిందిగా ఆ కుర్రవాణ్ణి కోరారు.

పు. రా. రె. గారి అదర్బాన్ని, గొప్ప తనాన్ని నమానకంబాలతో వాపోయారు లెన్యూలు!
 అంతవరకు హాస్టల్ లోని కాలేటి రెక్కారు శ్రీ దొ. రా. రె. వచ్చారు. నంగతి, నందర్బం విన్నారు. పు. రా. రె. గారికి జరిగిన అవమానానికి కృంగిపోయారు. వెంటనే విద్యార్థులను నమాచేపరచారు. పు. రా. రె. గారు విద్వివారుకాదని వుపస్య సింబారు. “అయిన లేకపోతే విశ్వోదయ లేదు. అయిన్ను అగౌరవపరచడం నన్ను అగౌరవపరచినట్లే. అయిన యేదిచేసినా, మానవకళ్యాణానికి, విశ్వోదయ ప్రతిష్టకే. విశ్వోదయ అద్భుతములగానే వారు కావలికి చేంచేసారు. కావలిలో వుండిపో దలదారు. కాలేటికి యిండురుగావుండే ఇల్లు బాడుగకు తీసుకొన్నారు. అందులోనే వుండబోతారు. విశ్వోదయను వాగు వరుస్తారు.

“కొద్దు ప్రక్క రెండోటలుగా పడి వుండి, దుర్బంధపూరితమై కుళ్ళిన కుక్క శవాన్ని మోసుకొనిపోయి దూరంగా పోరే తారు. కాలేటికి కొంచెం దూరంలో వున్న నక్రంలో రాత్రిపూట రహస్యంగా కల్చు కొని కమర్షాటంకొంటుండిన రంగేళి స్త్రీ- పురుష జంటను ముందరింది, నితివోధ గావింబారు. విశ్వోదయ ప్రాంగణంలో, గదుల్లో యే చెత్ర వ ది పు న్నా దాన్ని స్వయంగా కానే దులిపిపోలేస్తున్నారు. లెక్కరర్ణ రూములు సుభ్రంగా వుండడం లేదని వాటిని అవ్యుడప్పుడూ పరిక్షిస్తూ అయూ లెక్కరర్ణను అక్కడికక్కడే పారి

మందికోసం మందలింపుటా జారీచేస్తు న్నారు. విశ్వోదయ బాలుకమ్ములు మోడ్చా స్తరు లాగివారు అకనికీ తిగునమాధానం చెప్పిన పక్షంలో అట్టివారిని తంయెత్త నికుండా చేస్తున్నారు.

“ఎవ్వరిచేత అటకాయించబడకుండా, కాలేటి అవరణం గుండా, కాలేటి కట్టినప్పటి నుండి అడవిలోని కట్టెపుల్లలను పూర్తిలోకి తీసుకపోతుండిన కూలిజనాన్ని అడ్డగించి కాలేటిని రహ వారి గా కుం డా చేస్తున్నారు. కమ్మవ జీతగాళ్ల జీవనస్థితిని పరిశీలించడానికి గాని విశ్వోదయ జవానుల యిక్కకు, మగవాళ్లు యింబులేనికరుణంలో పోయి, వారి అహారాలును అడిగి పెట్టించు కొని, వారు యి వ్యవ స పక్షంలో వారే వ్యయంగా పెట్టుకొని తింటున్నారు. క్షామలు తీసుకొని లెక్కరర్ణ కంబెరుగాడా దాగా వుపస్యిస్తున్నారు. ఇట్లాంటి మహోదాత మైన వ్యక్తిని నేనులేని కరుణలో అగౌ రవపరచారు. నన్ను అగౌరవపరచడం కొన్నవారు మాత్రమే పు. రా. రె. గార్ని అవమానపరచుండి.” అని పుచ్చే గం గా మాట్లాడారు రెక్కారు దొ. రా. రె. గారు. మౌనంగా తలవంచుకొని విన్న విద్యార్థు లనుచూసి, వారందరిలో పు. రా. రె. గారి పట్ట న ద్దా వాన్ని కాను కలగజేసినట్లు నంకసిందారు.

ఈమధ్య హాస్టల్ లో వంటకాలుచేసేవిధా నంలోకూడా వివేకాత్మకమైన మార్పులు తీసుకొనిరావాలని ముస్తున్నారు. పు. రా. రె. నెల్లూరునుంచి 'కాలి గ్యాస్' డ్రా వుల ను తీసుకొచ్చి పొగలేకుండా వంటవండే విధా నాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. వచ్చుకున్నదానికి కూలివాళ్లువుంటే వారి స్వేదమిండువులు అందులో పడవచ్చునని రుప్రయంత్రాంబు తీసుకొనిరావాలని ముస్తున్నారు. ఇట్లా అనేకానేక పనులు చేస్తున్నారు- పు. రా. రె. గారిమాట కావలికాలేటిలో శిలాక్షర మై కూర్చుంటున్నది.

పు. రా. రె. గారిని తమ నహవ్యక్తి గాకంటేకూడా తగు గౌరవం యివ్వవల సిందిగా లెక్కరర్ణను ప్రత్యేకంగా హెచ్చ రించారు దొ. రా. రె. గారు. పు. రా. రె. - దొ. రా. రె. గారుల యేకత్వాన్ని గమనించిన కాలేటివారు నోరుమానుకొప్పారు. కడిలిందినా పలుకరు. పలికేవా పు. రా. రె. ను గూర్చి మాట్లాడాలంటే జంకు. ఇదే విశ్వోదయకాలేటి ప్రతిష్ఠా హర్యానికి పు. రా. రె. గారు కట్టారని దొ. రా. రె. గారు అనుకొంటున్న మొవలి పోపాసం. ఈ ప్రతిష్ఠాహర్యం సంగతి యిట్లున్నా పు. రా. రె. గారికి విశ్వోదయ ప్రాంగణంలో వొక హర్యం నిర్మించ నున్నారు దొ. రా. రె. గారు. ఇదీనంగతి.

చిట్ టెండరు నోటిసు

నెల్లూరు జిల్లాపరిషత్తు ఎగ్జిక్యూటివ్ యింజనీరువారిచే, వారికార్యాలయములో 25-1-65 తేది సాయంత్రము 4 గంటల వరకు సేలుచేయబడిన టెండర్లు యీ దిగువ కనువరచిన వసులకు తీసుకొనబడును.

వరుస నెంబరు	వనిదివరము -	అగ్రిమెంటు ఫారము	టెండరు ఫారము అరీదు	టెండరు ధరా వతు సొమ్ము వలసినకాలము	వని పూ ర్తిచేయ
1	2	3	4	5	6
1.	నూళ్ళూరు పేటనుండి, శ్రీహరికోటకు రోడ్డునిర్మాణము మైలు 3/0 నుండి 6/0 వరకు మెటలింగు.	లగవుమ్మ	రు. 10/-	జిల్లాపరిషత్ వంతుకు కట్టవలయును. రు. 0-20 వైసలు సేల్చుటాకు.	రు. 31-3-65 తేది
2.	నూళ్ళూరు పేటనుండి, శ్రీహరికోటకు రోడ్డునిర్మాణము మైలు 6/0 నుండి 9/0 వరకు - కొరవపని మట్టివని మెటలింగు.	డిబా	డిబా	రు. 2250/-	రు. 31-3-65 తేది
3.	నూళ్ళూరు పేటనుండి, శ్రీహరికోటకు రోడ్డునిర్మాణము మైలు 9/0 నుండి 10/1 వరకు మట్టివని మెటలింగు.	డిబా	డిబా	రు. 1000/-	రు. 31-3-65 తేది

టెండరు ఫారము వరకు కార్యాలయములో 28-1-1965 తేది నుండి 23-1-1965 తేది వరకు అమ్ము లుండును. యితర వివరములు ఎగ్జిక్యూటివ్ యింజనీరువారి కార్యాలయములో అపేసన వగిచేయు కాలముడు మేనేజరువారి వద్దనుండి తెలుసుకొనవచ్చును.

—టి. సచ్చిదానందరావు,
 ఎగ్జిక్యూటివ్ యింజనీరు, జిల్లాపరిషత్తు - నెల్లూరు.

ఆరోగ్య అవారోగ్య పరిస్థితులలో మహిళలు ఆధారపడవలసింది

కేసరి కుటీరం
(ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
రాయపేట, మద్రాసు-14

పాతామ అవరల్ హాస్పిటల్ (పబ్లిక్) - 20, బాపట్ల, మద్రాసు-14

శూలహరిణి

పరిహారు శూలహరిణి (లేక) కడుపు నొప్పిలకు, వ్యాధిలకు, గర్భ గోళములలో, ము, వెన్నెముక యందును కలిపి చాని నొప్పి - గుండెబాగములో మంట, పేగులు అరచుట, కడుపు ఉబ్బరము, వులి తేవులు, వెక్కిళ్లు, వాంతులు, మలబద్ధకం, ఈ లక్షణములు ఉండును. ప్రెవ్యాటి ఎన్ని సంవత్సరాలనుండి వున్ననూ, ఎంత సోదా వున్నా పేయింది వున్ననూ దాగు అగును. అవ రేమిట అవనరంలేదు. 15 రోజుల బావలం దు. 21/- రు. 5/- అధ్యయన పంపాలి.

పి. సుబ్రహ్మణ్యం.
అనుభవ వైద్యశాల,
ఫోన్ : 71. నెల్లూరు-2.

రివిన్యూమంత్రి సంచారం

(5 వ పేజీ కొరవ)

దినతి వ్రాస్తూ నమస్కరిస్తూ, దింకలవేది పారంకు జన్మిన తమగ్రామానికి చెందిన 1500 ఎకరాల అనాది నామితును తమకు తేటాయించుటకు, తమ వ క గ లం క్షీణించి పోగలవనే అందోళన వ్యక్తం చేసారు. విద్యుచ్ఛక్తి కోరారు.

ఉదయగిరి

రాజ్ 7 గంకులకు మంత్రిద్యయం నవరివారంగా ఉదయగిరిచేరింది. చచ్చని వందిట్ల, రంగురంగుల పోరణాలు, ద్విత పల్లవిద్వీపాలు, వందలు వేలు వ్యయ మయ్యే బాణసంచాపేడుకలతో ఉదయగిరి వల్లం అవార్షకోత్సవో మం త్రు ల కు స్వాగతమిచ్చింది. రెండుమూడు గంటల సేపు జరిగిన ప్రబోధకమైన వూరేగింపులో గొప్పని ప్రజలకు దర్శనమిచ్చవలసివచ్చి నందున మంత్రిలకాళ్ళకు సీట్లుడిగాయి! జక వర్రాప్రాంగణవైకవంహూసే, మూరు మూల, కలవరాలకాలంకురియ్యే మెట్ట గ్రామపు మామూలు వ్యవహారంగాలేదు; ఏ అలిండియ కాంగ్రెస్ కమిటీ యేర్పాట్లో అన్నట్టుగావుండినది. ఈ ఏర్పాట్లయిన వేలాదివండుగలవచ్చును వరిగణనలోకితీసు కోకుంకే, వారివుళ్ళాళ్ళు కొనియాడక తప్పదు. ఈ వార్షికమానిక గ్రామగ్రామా న్నుండివచ్చిన వేలాదివం - పురుషులు, స్త్రీలు, పిల్ల, మేక-అయిర్పాట్లకు గంభీరత కల్పించారు.

నమితి క్రొత్తవనానికే శ్రీ పి. సి. ప్రవేశోత్సవంజరిపి; మూడవ ప్రజాశి క లోనే గండికోటపాటెట్లవనిని చేపట్టగల మనే శుభవంకోవవార్షకు విధిపించారు. నభకు అభ్యుత్తరవహించిన రివిన్యూమంత్రి శ్రీ రామచంద్రారెడ్డి "పి. సి. మాదిరి నేను వసులుచేయలేను" అని చెప్పకు న్నారు. "వన్నులువేయడం, వ నూ లు చేయడం నా ప ని. మీరు కోరినవసులు చేయాలంటే నేనూ యింకొకరినీ ఆలక్షయం చాల్చిందే. పి. సి. కి యెప్పుడూ మీట్టిచే ద్యాన్నం. పోమిలెంవస్తే కాను రాజీయాల నుండి తప్పకోవలసివచ్చినా వంతోచమే నని పి. సి. నాతోఅన్నారు. దీన్నిబట్టే మీ కిల్లాఅంటే వారెంతోకేట్లో మీరుగ్రహించ వచ్చు" అన్నారు శ్రీ రామచంద్రారెడ్డి.

అరాజి రివిన్యూమంత్రి ఉదయగిరి లోనే విశ్రమించగా, పి. సి. నెల్లూరుకు చేరుకున్నారు.

కనిగిరి

3 తేది ఉదయం శ్రీ రామచంద్రారెడ్డి కనిగిరికి విచ్చేతారు. మోపాడు చెరువు క్రింద ఆదనపు సాగుపై విధించిన పెనా ల్లెలను రద్దుచేయవలసిందని, కనిగిరి చెరు వును విస్తరించవలసిందని, వెనుక ఒడిన కాలాచాలకు వుత్తేంపడిన కళా శాలను కనిగిరిలో నెలకొల్పవలసిందని కోరుతూ న మి తి అభ్యుత్తరు శ్రీ చర్నా వెంకయ్యనాయుడు ఒక నివేదికను సమ ర్పించారు. అతిపాతం వలన కలగు యిల్లులనుగూర్చి శాసనసభ్యుడు శ్రీ పులి వెంకటరెడ్డి, వెలిగండ్ల నమితి అభ్యు త్తరు శ్రీ వెండిదండి పిచ్చిరెడ్డిగారలం దివ రించి, వాటిని తొలగించవలసిందిగా కోరారు. మాజీ శాసనసభ్యుడు శ్రీ చోలా పాపాయి ఆహార దుస్థితిని వివరించారు. రివిన్యూమంత్రి ఈ అన్నివిషయాల్లో నహ యాన్ని వ్యాసం చేస్తూ, కరెక్టుతో నంప తింది మోపాడుచెరువుక్రింద పెనాల్లులు రద్దగునట్లు మోడగలనినూచా చెప్పారు.

కందుకూరు

కనిగిరినుండి కందుకూరుకు విచ్చేసిన రివిన్యూమంత్రి కందుకూరు డివిజన్లోని నలుగురు కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యులు, నమితి అభ్యుత్తులు స్వాగతమిచ్చారు. బ్యాంకు, న సు లి న్యూస్పాలో నేత్రానందకరమైన వత్సవంతో మంత్రిగారిని (బ్రావెలయ్య) బంగళాకు చేర్చారు. మద్యాహ్నం విశ్రాంతి అనంతరం కాంగ్రెస్ సభకుల సమావేశం జరిగింది. శ్రీ ఎ. జె. వెంకటరామనాయుడు గారు అభ్యుత్తరవహించారు. అం ద రూ కాంగ్రెస్ సే వ కు లు అవునో కాదోకాని, వెయ్యి మందికి కై గా అన్ని కాలాచాలనుండి వచ్చి పాల్గొ న్నారు. అందుకే మంత్రిగారు దీన్ని బహి రంగసభ అనేతారు. అయినా, మనకు కమాన్వెల్త్ లెవెల్ అని సంశ్లేషిని చెలి డున్నారు. రావిపాటి మహానంద, కాటూరు నారాయణస్వామి, వ వ ని శ్రీధరరావు, వర్నా వెంకయ్యనాయుడు (న త్వు కు లందరూ తమప్రాంత సమస్యలను దీని నివేదించారు. డిల్లీ అధికారతో మాట్లాడి అ సమస్యల పరిష్కారానికి పూనుకోగల నని మంత్రిగారు బహుబహుచ్చారు. తర్వాత కొత్త కాంగ్రెస్ వాది, న్యాయవాది శ్రీ డివి పిచ్చయ్యచౌదరిగారి వంధాయక సన్యానా న్నందుకోని; బహిరంగసభలో పాల్గొ న్నారు. నభకు నేల యిగినట్లు ప్రజలు వచ్చారు. కళాశాల స్థాపనకు, వాగాధున సా గ రం కుడికాల్వను కందుకూరుకు రప్పించుకోనే అందోళనకు నాయకత్వం వహించవలసిందిగా శ్రీ అనం నంజీవరెడ్డి- శ్రీ నల్లవరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు శ్రీ వెంకటరామనాయుడుగారిని కో రారు. మంత్రిగారు తన కష్టా వర్యుటనానుకంపాలను వివరిస్తూ, అది భూతలస్వర్గమేమీ కాదని; అందలమెక్కేవారు, మోసీవారు కూడా అక్కడూన్నారు; మేడలతోపాయి గుడిసెలూ అక్కడవున్నవని; కాని మన కంటే కొంత అభివృద్ధిని సాధించారని; మనమా-మన ప్రజాశి కలదాకా అభ్యు న్నతి నందగలమని శ్రీ రామచంద్రారెడ్డి గారు పుట్టాడించారు.

నాయుడుగారుకోరారు. శాసనసభ్యుడు శ్రీ మేల్లపాక ము సు స్వామి గ్రామం అనుకోనివన్న పాల్వం పి రి యా ను గ్రామ పారంబోదక మార్చవలసిందిగా కోరారు. శ్రీ నల్లవరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి గారు కొత్త కళా శాల లు, పంపలేదు ప్రాజెక్టు, సోమిల, బుల్ డోజర్ల అవ సరాన్ని ప్రస్తావించి, మంత్రిగారి సహ యాన్ని అర్థించారు.

మంత్రిగారు ఈకోర్కెలన్నిటికీ బహు బహు, బహుట చేయదగినవారని యిప్పటి చేసిపోతున్నానని; మంత్రివర్గం సమర్థిగా పరిష్కరించదగిన పాల్వం సమస్యల వం డివి హైదరాబాదులో ప రి శి లి స్తా మ ని చెప్పారు.

సభకుపూర్వం మైనింగుశివబాములపై పాల్గొనబడవన్న సుమినహాయించవలసిం దిగాకోరుమా మద్రాసు ప్రెకాఅసోసియేషన్ వహంగా శ్రీయుతులు పొన్నలూరు కోటా రెడ్డి, ఎస్. వి. కృష్ణారెడ్డి, నిర్దయ్య నాయుడుగారు మంత్రిగారికి ఒక నివే దికయచ్చారు.

అరాజి అభ్యుత్తుండి శ్రీ రామచంద్రా రెడ్డి దీక్షకుతో హైదరాబాదుకుపోయారు.

పల్లెలు (8 పేజీ కొరవ)

కాటాయపాడు సొసైటీ

సకలార్థ సహకారసంఘానికి శ్రీ గన్న వరపు కమలయ్యనాయుడు అభ్యుత్తుడుగా గత 26 తేది ఎన్నుకోబడినాడు.

అత్తుకూరు కేసు

సోమిలలో నాగులగుండు యానాది రెడ్డి భూవతి పెంచలయ్య చెప్పే కొరికా దని కలువాయి పొలిస్ పెట్టిన కే సు ను అత్తుకూరు జి.డి.ఎల్ సెకండుక్లాసు మేజిస్ట్రేటు (తోసివేస్తూ) తీర్పుచెప్పారు. పార్టీలు రాజీవదినందున కేసు త్రోసివేయ బడిందట. పోయిన చెప్పకోసం, ద్వేషం పెంచుకోకుండాడం మందిరేగదా!

కనిగిరి వార్తలు

కనిగిరిలో జి.సి.ఎం.ఎ.లో విద్య సభ్యునిది, గడరపార్టీ నిర్మాతలలో ఒక రుగా పేరొంది, విప్లవపీఠుడుగా, సంఘ సంస్కర్తగా, అభ్యుదయవాదిగా చేకసేవ తేసిన ద న్యు డి వి కర్మ చెంచయ్యగారి మృతికి సంకాపనావకంగా, వంధాణి అభ్యుత్తుడు శ్రీ వి.వి. కొండయ్యగారి అభ్యు త్తరన సభజరిగింది. శ్రీయుతులు కోట సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, సీరికెట్టి చెన్న కేశవులు, ఏలూరి నం గ య్య, దేవకీ వెంకట రామయ్య, గు ను ప్లా డి అంజనేయులు, గోనుగుండు రంగనాయకులు ప్రభుత్తులు చెంచయ్యగారినిగూర్చి, వారితో తమ పరి చయాన్నిగూర్చి ముచ్చటించారు. వారి అక్కోంకెత్తె నదస్యలు రెండునిమిషాలు మోసం వహించారు.

వి. బి. రాజు

(4 వ పేజీకొరవ)

మిత్రులైన బ్రహ్మనందరెడ్డిగారికో కొన్ని హావ్యంబాలుచేసుకున్నారని తెలుస్తున్నది. రాజుగారు హైదరాబాదునుండి వెలువడే 'వెయిలిన్యూస్' ఇంగ్లీషు దినపత్రిక అది నేత. ప్రస్తుతం మూతపడిన 'అగ్రవనక' కూడా అయినక్రిందవున్నది. తిరిగి కొద్ది రోజుల్లో ఈపత్రిక మళ్ళీ వెలువడవచ్చును. వీటిని నిర్వహించడానికి, వాటికి అవసర మైన పెట్టయంతాలను సేకరించడానికి ప్రభుత్వంసహాయాన్ని ఆయన అభ్యర్థించా రనీ, ప్రభుత్వం యివ్వడానికి సంసిద్ధంగా వుందనీ తెలుస్తున్నది. క నీ పం మరో రెండుమూడుసంవత్సరాలవరకు రాజుగారు ఈవదలలో వుండవచ్చును. అ తరువాత మళ్ళీ ఆయని కాంగ్రెసులోకివేసం ప్రయ త్నించవచ్చును.

రామచంద్రారెడ్డిగారు క్రితం ఎన్ని కల్లో కర్నూలుజిల్లాలోనే పోటీచేసి ఒక స్వతంత్రఅభ్యర్థి వెంకటకృష్ణారెడ్డికి వ్యతి రేకంగా పోటీపోయారు, మళ్ళీ అయిన్నే కాంగ్రెసుఅభ్యర్థిగా నిర్ణయించారంటే, కాం గ్రెసుపార్టీలో య ది వ ల ఏర్పడుతున్న రుముంబల్లెట్లైతే రాజీయాలకు కారణం. ఇంకా వ్యాఖ్య అవసరం.

నావూరు పరవతిసంఘం

శ్రీ రా మ విశం సహకార పరవతి సంఘానికి అ భ్యు త్తు డు గా శ్రీ గురె పెంచలయ్యనాయుడు; ఉపాభ్యుత్తుడుగా శ్రీ బొట్ట దినంకయ్య; స భ్యు లు గా అచ్చారు రా మ య్య (కోగనముద్రం),

గుడివాడ ప్రొ.డి.ముం. కోర్టులో
O. S. 323 of 63. I. A. 190 of 64 గొట్టిపాటి మల్లయ్య. —వాది. సాక్షి - బండరు] తంకేపాటి కివనమ్మ, తర వెంకటరత్నం, అనందపేట - బండరు —వ్యతివాది. ప్రె వెంబరు ప్రెనలు డి.కీ. పి.డి.మ.మి.ద ప్రెవారికి నోటిసులుక్రింద 12-2-1965 తేదికి చాలుదాకలదని ఇండమూలముగా తెలియజేయడమయినది. —పి. వెంకట్రావు - వాదిఅద్యక్షులు.

కడప సబ్ జడ్జి కోర్టులో
ఎ. పి. వె. 3/64. అప్పలు వె. 24/63. తల్లం గుండూరెత్తె నకా తా యం టు ప్యామిలి - ఫరం మే నే జింగ్ మెంబరు తల్లం వెంకటమల్లయ్య. —వాది. (1) వెంకటార రామస్వామిరెడ్డి ... —1-వ వ్యతివాది. యా వెంబరులో ప్రెమాయిది బాకలా అసిన యాలమునకు కోరి ప్రె దరకాస్తు చాలలు చేయలదనది. నీ అక్షేపణకుగాను 3-2-1965 తేదికి వున్నది. నీకు ఏమైనా అక్షేపణ వున్నయడం ప్రె కోర్టుకు ప్రె తేదిన పోజెర్ తెలుపుకోవలసి.

—ఎ. సత్యకెరావు, వాది అద్యక్షులు.

పనిరకలు - కామెర్లు
భయపడవనిలెదు
రాజ్ కు సి. ర మయ్యంగారు. కంగనాయకుల పే—స్వకామి

విద్యార్థులకు

(4 వ పేజీ కొరవ)

కొత్తపాపాల్లోను, మొదటివారు వరపులు కొనసాగితూ నీటివదుపాపాయింపుచే వరి చేలల్లోనూ యీ ప్రక్రియను వండించ వచ్చు. వరి కొనసాగించే వదులు అరిస కర్మాకరణమున 3, 4 పార్లు బాగా తీసుకొని మెత్తగా దున్నాలి. తర్వాత 2 అడుగుల కొకటి దొవ్వన 1 అంగుళాల యెత్తుగం గనిములు (Ridges) వేయాలి. వంకరలు లేకుండా యీ గ ని ములు సమానాంత రంగావుండాలి.

విత్తనాలు

ఎకరాకు 20 పొన్ను విత్తనాలు సరి పోతాయి. వీటిని 2 బొమ్మల అగ్రసాళా డి. యా. అనే రసాయనిక ప్రవంశో బాగా కంపాలి. పేడ, యెర్రమట్టి కలిపి దిక్కగా తయారుచేసి దాంట్లో విత్తనాలను కలపాలి. బాగా కల్పితకర్మాకరణ వాటిని వాడ గోనువట్టివేసి మరో గోనువట్టితో రుద్దాలి. ఇట్లా చేయడంవల్ల వాక గింజుకు మరోగింజు అంటుంది. తర్వాత వీటిని నీడలో అరివెట్టాలి. అప్పుడేగాని గింజులు నాశనమగునట్లుగా వున్నట్లు తెక్కాగుడు.

నాటు విధానం

బుట్టలోగాని లేక వాడిలోగాని వాటిని కినుకొని, గనిముడి వాక ప్రక్కగా 3 అంగుళాల దూరంలో వొట్టికోట 3, 4 విత్తనాలు మునిగెక్కలోగాని, లేక కూడి మొనగల క క్ర పుల్ల సాయంతోగాని నాటాలి. (గనిము నెత్తిమీదమాత్రం నాటు కూడదు) దానిపై కొద్దిగా మట్టివేయాలి. విత్తనాలు భూమిలో 1/2 అంగుళం లోతులో నాటితేవాలి. మరి లోతుగా నాటుకూడదు. నేల తేమగావుంటే నీరు వెంటనే కట్టవనిచేసు. లేకుంటే ఒక మోస్తరుగా నీటినిసాగిస్తేవాలి. 5, 6 రోజుల్లోనే విత్తనాలు మొలకెత్తతాయి. మొలకెత్త కుండావుంటే మట్టి వెంటనే విత్తనాలు నాటాలి.

విరువులు, సత్తవలు

మొదటిసారి దుక్కిలో ఎకరానికి హా సత్తవనుబట్టి 10-20 అండ్లవచ్చు వరువుల యెరువుగాని కంపాస్త్ర విరువుగావేయాలి. రెండో దుక్కిలో 125 పొన్ను సూపర్ ఫాస్ఫేటు, 30 పొన్ను మ్యూరియట్ ఆఫ్ పొటాష్ వేసి బాగా 3, 4 అంగుళాలలోతుకు బోయేట్టు దున్నాలి. ప్రతివంటకు 50-60 పొన్ను నత్రజని అవసరం కాబట్టి వైరువేసిన వెలకు 100-125 పొన్ను ఆమ్మోనియం వత్తులు వేయాలి. రెండో వ ర్షా యం మట్టి 1 1/2 నెలకు మ రో సా రి మరో 100-125 పొన్ను ఆమ్మోనియం వత్తులు వేయాలి.

వరిపొలాల్లో దిమ్మినట్టుగా యానర్వేటు యెరువును దిమ్మికూడదు. ప్రతిమొక్క మొదట కొద్దిగానే మొక్కకలకుండా వేసి వైన కొంచెం మట్టిపోయాలి. అరులపై వడకుండాచూడాలి. లేకుంటే అరులు మాడి పోతాయి. ఎరువువేసినవెంకనే నీరు వున్నట్లు లంగా పెట్టాలి.

తదుపరి కృషి

నాటి 15 రోజుల తర్వాత ఎక్కువగా వుంటే మొక్కలు కిసివేసి వొక్కకోట రెండుమొక్కలు వుండేట్లు చూడాలి. ఇది కలిష్టం గా వుంటే, యెండుయెడంగా వుండేదిగాను వుండాలి. అలహిసంగా, దగ్గరకగ్గరగావుంటే మొక్కలు మాత్రమే కిసివాలి. ఈ వరిని యెండు తీవ్రంగా లేవచ్చుకుగాని, సాయంత్రాంపుకుగాని చేయాలి. మొలకెత్తిన వెలకర్మాకరణోద్దేశ్యం, గనిముడివదు కలుపు మొక్కలు పెరుగు తాయిగనుక వాటిని పొరవో బాగా కలి తింది రెండురోజులపైవుండాలి. కలుపు

యెండిపోగానే గ ని ము లు వరిచేయాలి. రెండునెలలు వాటింకర్మాకరణ వొకసారి కలుపును పొరవో గియించాలి.

నీటివసతి

మొత్తంమీద నేలనుబట్టి 20 రోజులకొక సారి 6, 7 పార్లు నీరు కట్టాల్సివుంటుంది. నీరు మొక్కల మొదళ్ళకు తగంబూడదు. వూత ప్రారంభించినపుడుమాత్రం నీరు ఎక్కువగా పెట్టాలి. ప్రథమదశలో నీరు యెక్కువగా కట్టే మొక్కలు యెర్రబారి అల స్యం గా పెరుగుతాయి. అప్పుడు పొలాన్ని పూర్తిగా అరవెట్టడం బాగుం టుంది. అప్పుడు మొక్కలు అకువచ్చ వచ్చానికి తెరుగుతాయి. ఎరువు పెట్టినరోజు మాత్రం నీరు తవ్వక పెట్టాలి.

కీటకాలు - మందులు

కీటకాలు యీ ప్రక్రియను యెక్కు వగా ఆశ్రయిస్తాయి. అందుకనే ముందు బాగ్రతవడి ప్రతివడి సునిశితకొకసారి మందులువల్లడం నియమంగా పాటించడం అవసరం. మందులు వల్లడంలో అల్పద్ర వూచి దివంబు వంటబాగా వెబ్బలినిపో కుంది. మందులువల్లడానికి వెనుకంజవేసే వారు అనలు యీ ప్రక్రియను వేయకుండా వుండడమేమంది. వచ్చవోమ, కాయలను కొలిచేవురుగు చాలవమాడకరమైనవి. వచ్చవోమ లేకఅలనుండి రసాన్నినీల్చి వేస్తుంది. అరులు ముడతలువడి మొక్కను యెరువుగా పెరగనియదు. ఈ దోమలు అరు బాగంలోదాగివుండివైబాగానికీకన్యించవు. దేవో అరులను మెల్లకాబట్టి అదోమలు కెల్లంచేస్తూ ఎగురుతుండడం కనబోక్క వచ్చు. కాయను చొలిచేవురుగు మొదటి దశలో లేతపూమొగ్గలను, పూ వులను దొలిది రాల్చివేస్తాయి. కంటికి కన్యించవు. రాలినమొగ్గలను దిదిపిచూస్తే అందులో నన్నుని నూలుదారాలవంటి వుసుగువుం టుంది. ఇది తర్వాత పెద్దకాయలనుకొలిచి ప్రక్రియ తిని పొడుచేస్తుంది. కావున వై క్రమీకీకరాలను రాసికుండా ముందుగానే నీవారింబడానికి యీక్రింది మందులను వాడాలి.

1. మొక్క వచ్చిన రెండోవారంలో మొదటసారిగా యెకరానికి 15 పొన్ను డి. హెచ్. సి. 10% పొడిని చల్లాలి.
2. 5 వ వారంలో కూర్రవారమందు 1 పొన్నుకు 40 గాలన్ల నీటి లో కలిపి చల్లాలి.
3. 8 వ వారంలో సేవీకామందు యెక రానికి 20-25 పొన్ను వంతున చల్లాలి.
4. 11 వ వారంలో ఎండ్రికా మందును 4 గాలన్ల నీటికి 1 బొమ్మ వంతున కలిపి 50 గాలన్లనీటినిచల్లాలి. అరులను పూర్తిగా తడపాలి. అరుల క్రిందబాగానికూడా మందు తగిలేట్టు చల్లాలి.
5. 14 వ వారంలో డి. డి. డి. వి. హెచ్. సి. మిశ్రమము 5:3 నిష్పత్తిలో కల్చి 1 1/2 గ్యాలన్ల నీటికి వొక బొమ్మ దొవ్వనకలిపి 50 గ్యాలన్ల నీటినిచల్లాలి.
6. 18 వ వారంలో యెకరానికి 12 కిలోగ్రాముల దొవ్వన సేవీకాపొడి చల్లాలి. అప్పుడు 20 రోజులకొకసారి ఎండ్రిన్ ఫాలోదాల్, సేవీకాపొడి వొకటి వెంకడి వొకటిమార్చి, మార్చి చల్లడం మం ది. ప్రక్రియనువై వువయోగించేదానికి 'సేవీన్' మందు ప్రత్యేకించబడింది. ఇది ప్రతివేసిన వారికిమాత్రమే నరవరా చేసేందుకు నిల్వ వుండబడింది. నమతి అపీనులనుండి ప్రతి వేసిన ప్రతిరైతుకు కావలసినసమయంలో వొక స్ప్రే యర్ ఆంధ్రంవడకుతుంది. ప్రథమదశలో ప్రతివేసే రైతులను ప్రోత్స హించేదానికిగాను కోవూరు, బద్ది వంటా యుకీ నమతివారు తమ సి. డి. ప్రోగ్రాము నుండి రైతులకు విత్తనాలు, సస్యరక్షణ మందులు సవ్యము చే సేం దు కు తోత తప్ప వేటాయిస్తున్నారకూడా.

ప్రతికాయలు వగలడానికి ప్రారంభం దిన తర్వాత 10, 15 రోజులకొకసారి ప్రక్రియియిస్తుండాలి. బాగా వగిలిన కాయ

లనుండి ప్రక్రియ వేరుగాను, వుద్దితోయిన ప్రక్రియ వేరుగాను సేకరించాలి. ప్రక్రియో విండిన అకుముక్కలు, తొడిమముక్కలు రాకుండాచూడాలి. బాగా యెండిన ప్రక్రియ నందులలోకూరి యెరుకులెత్తినవోట వారి వుండాలి. గతనంవత్పరం మనవిల్లాలో ప్రక్రియను వేసిన రైతులనుండి సేకరించిన ధోగబ్బానుబట్టి ఎకరాకు అయ్యే అర్హు 20-30 రూపాయలమధ్య వుండింది. ఎక రానికి నిలదాదాయం 140-840 రూపా యల మధ్యధాక వుండింది.

గతనంవత్పరం వైరుకుకావల్సినంతగా నత్రజని యిచ్చివుండలేదు. ఎకరానికి 50 పొన్ను నత్రజనికి బదులు 10 పొన్ను నత్రజనిని మాత్రమే యిచ్చివున్నారు. నూపర్ పొన్నులుగాని, మ్యూరియట్ ఆఫ్ పొటాష్ గాని వేసివుండలేదు.

ఏ. 216 ఎఫ్. ప్రక్రియ మిశ్రమవంటుగా కూడా వైరుచేయవచ్చును. వసువు, మిర్చి, వేరుశనగ వంటుల్లో వరుసలుగా వేయ వచ్చును. మిశ్రమవంటుకూడా మంచి అదా యున్నట్టుంది. గుంటూరుజిల్లా అనంతవరం గ్రామస్తుడు శ్రీ కె. గాదిరాజుగారు వొక ఎకరావనువుతోటలో ఏ. 216 ఎఫ్. ప్రక్రియ మిశ్రమ వంటుగావేసి ఎకరాకి 4900 పొన్ను ప్రక్రియవండించారు. వీ రి కి ఆంధ్రప్రదేశ్ తొడి ఇండిస్ట్రీస్ డెవలప్ మెంట్ బహు మతిని యిచ్చివున్నారు.

మనవిల్లకు బాన్యూగారమైన కోవూరు, నెల్లూరుకాలకా రైతులు ముందుకువచ్చి యీ వాణిజ్యవంటకు అధిక ప్రోత్సాహ మిచ్చి, జిల్లాలో యీ నీటిసాగు ప్రక్రియ ప్రముఖస్థానమిచ్చెదరని ఆశిస్తున్నాను.

అభివృద్ధి

(4 వ పేజీ కొరవ)

వేదాలు కల్పించాలనే వుద్దేశ్యంతో కూడింది కాదు. ఉన్న అభిప్రాయవేదాలను క్రొత్తగా కల్పించవలసిన అవసరంలేదు. అలా అభి ప్రాయవడిలే తెలియక విమర్శించడంగానే వుంటుంది. ఒకవేళ వాస్తవమైనా, అంత రంగిక విషయాలను, బయటపెట్టడమెం దుకు అంటే, అది వేదప్రశ్న.

వైదరాబాదు వక్రక వెల్లడించగలిగిన విషయాన్ని, నెల్లూరులోవున్న వక్రక వ్రాయలేకపోయిందేమని మీరు అడగ వచ్చు. కాని, అది అంతరంగిక అవధు లను దాటవచ్చుడు, తమ సమష్టి శ్రేయో దృష్టితో సాధారణంగా అవి బయటపడెఅవ కాళంలేనవచ్చుడు, అనందరంగా అవార్లకు కాలాన్ని, బోటును వినియోగించడమెం చెందుకు? అ యి నా 5-7-83 లేది 'ఇమీన్ రైతు' ఒక్కసారి చూడండి.

పంబాంగం

కుజు వక్రం
జనవరి 27 లేది అంగారకుడు వక్ర గతి. ఇల్లు చేత కాలములు అనులోమ విలోమముగావుండును.

ముహూర్తము
జనవరి 27 లేది ముహూర్తదినము.

1965 జనవరి తిథులు

23 శని వస్త్ర	ఉ. 9-30 గం.వ
24 ఆది నవమి	ఉ. 9-25 గం.వ
25 సోమ ఆష్టమి	ఉ. 9-18 గం.వ
26 మంగళ నవమి	ఉ. 10-02 గం.వ
27 బుధ దశమి	మ. 11-12 గం.వ
28 గురు ఏకాదశి	మ. 1-05 గం.వ
29 శుక్ర ద్వాదశి	మ. 2-50 గం.వ

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరరాస్త్రి.

కొట్టు అమ్మకం

నెల్లూరు జ్యుంబురోడ్డులో వి. ఆర్. కాలేజీ గ్రాండుకు ఎదురుగా కట్టబడియున్న రెండు అంగడికొట్టు అమ్మకం.

కె. రాధాకృష్ణయ్య,
శ్రీనివాస సీమెంట్ కార్మికులవర్కస్, సుబేదారు పేటరోడ్డు, నెల్లూరు.

కందుకూరు డి. ము. కోర్టులో
Kanigiri: O. S. 326 of 1953.
E.P. No. 7 of 1962.

వేముల మహాలక్ష్మమ్మ —వాది.
ఇస్కాల్లి వెంకటస్వామి వగైరాలు —ప్రతివాదులు.

ప్రై నెంబరున ఇందుక్రింద వివరించిన షెడ్యూలుబాధితా స్థిరాస్తిని ప్రై కోర్టువారి ఎదుకు 8-2-65 లేది వేలంవేయబడును. యాలంలో కొనుగోలు చేయవచ్చును.

— పెద్దవూలు : —
కందుకూరు తా. కందుకూరు గ్రామంలో 6-వ వార్డు, ఇస్కాల్లివారి బజారు కూర్చు వ్యవేశంలోవుండు నెం. 148 రు భవంతి, యిల్లు, కాళివనముకు హద్దులు:—

కూర్చు: ప్రతివాడు వగైరాల జాయింట్ గోడ, రాకపోకలు బరువుకొనేగోడి దాట నరిహద్దు ప్రతివాదుల స్వంతప్రహారీగోడ. దక్షిణం: ఇంటికి, దొడ్డికి యిస్కాల్లి లక్ష్మి నరసింహంగారి యింటికి - దొడ్డికి గల జాయంటు యింటిగోడలు, దొడ్డి జాయంటు ప్రహారీగోడలు. యీ నరిహద్దుగోడ క్రింది బాగములో వర్ష వునీరు పారిండుకొనే భూమున్నూ. పడమర: బజారుదొడ్డి. పుత్త రం: యీ యిండ్లకు దొడ్డికిన్ని, జాయంటు యింటిగోడలు, దొడ్డి ప్రహారీగోడలున్నూ, యీ ప్రహారీగోడలోగల బావిన్ని. యీ హద్దులలోగా వంటిబాలంగల ఎదురుమక్క రెండు యిండ్లకు, నాలుగు దిన్నగదుల ఇల్లున్నూ, యిల్లు పడమర వంక 1 గదిన్ని రెండిండ్ల మధ్యగల దో నెగల వరనందు వెనుకగదిన్ని ఇంటికి కూర్చు వంబగదిలో దక్షణపుకట్టు నిర్బంధియండు వంటగది 1 టిన్ని, యింటి కూర్చుదొడ్డికిన్ని దొడ్డిలో జాయంటుగోడలోగల జాయంటు బావిలో నమిచ్చి సగముబావిహక్కు, నేలహక్కు. యీ ఇంటికి అడుగుప్రకములు - గోడలు, భూములువగైరా, అడుగునవర్సిన రాళ్లు, ప్రకప్ప, సామానులు, యిండ్ల మధ్యగల దో నెగండా నీరు దక్షణపుకట్టు యిస్కాల్లి లక్ష్మి నరసింహంగారి యింటి దో నెగండా పారిండుకొనే హక్కున్నూ, దో నెలోవడు వర్షపునీరు, కూర్చు ప్రహారీలోని భూము గండా యిస్కాల్లి లక్ష్మి నరసింహంగారి దొడ్డివూరా పారిండు భానే హక్కుతో నహాయున్నూ.

—పవని సుధాకరరావు - ఆద్యక్షేటు.

కావలి డి. ము. కోర్టులో

I. A. 868 of 64. O. S. 44 of 64. కోటి వెంకటరంగం - సాక్షి - నెల్లూరు —వీటివనరు - వాది.

(2) పూనూరు రహదారికి (3) పూనూరు వెంకారెడ్డి 8/0 అంకిరెడ్డి (4) పులి శివ W/o బాస్కరరెడ్డి

—రెస్పాండెంట్లు - ప్రతివాదులు యీ వెంబరు దావాలో 2 లగాయకూ 4 రెస్పాండెంట్లు దావాలో 8 to 8 ప్రతి వాదులుగా చేర్చించమని వీటివనరు దాఖలు చేసివున్నందుకు మీకు దోటిను నిమిత్తము 12-2-65 లేదికి వాయిదా వేసివున్నారు. సదరు వాయిదాకోసన వగలు 10 గంటలకు ప్రై కోర్టులోపోతరై మీ ఆక్షేపణలను తెలుపుకోవలెను.

—యం. బాలసుబ్రహ్మణ్యం, వీటివనరు ఆద్యక్షేటు.

బసిరెడ్డిపాళెం పంచాయతీ బెండరు నోటిసు

నెల్లూరుజిల్లా కందుకూరు తాలూకా బసి రెడ్డిపాళెం పంచాయతీకి నీటిరైట్లు తెలిగించుటగాను 12 సీమెంట్లవంటాయి, వాటి మీదిరైట్లు, 12 రుక్కలు, 1 టేబిలు సవ్యము చేయుటకు 6-2-65 లేది సాయకాలం 4 గంటల వరకు సీట్లు పెం దర్లు కిసికో జరుగును. మిగత వివరములు మావల్ల తెలిసి కోవచ్చును.

—సోమినేని అంబయ్యనాయుడు, అధ్యక్షుడు.

బంగోలు సబ్ కోర్టులో

Sec. 141 of 62, E. P. 180 of 64 మాలెంపాటి వెంకటలక్ష్మమ్మ - డి. హా. పాలేరు వీధిస్కామ్ - డి. వెట్టరు. సర్కారుపేట డి. రి. ఇలాకా, అమ్మన బ్యోలు న. రి. లో చేరిన రావభూడి గ్రామములో ప్యోవాడి తాలూకు స్థిరాస్తి జప్తు కాలికి వేలము కావలసిన స్థిరాస్తివివరం:—

నె. 2337 రు వట్టా నర్సే నె. 138 రు య 17-84 ట్లు బంధ్యాలవారి చేను అను పేరుగల య 1-90 టెంట్లకు హద్దులు:— [తా] మున్నంగి రామదాసువగైరాబాబు [ద] పాలేరు రామన్న భూమి [వ] వీర గంభం సుబ్బయ్య భూమి [జ] పాలేరు వెంకటేశ్వర్లు భూమి. యీ హద్దుల లోని య 1-90 ట్లు కొరమెట్ట. సర్కారుపాట రూ. 1600/- లు.

వేలము వాయిదా 1-2-65 లేది. —వి. బసవయ్య - వాదిఆద్యక్షేటు.

కనిగిరి డి. ము. కోర్టులో

అనలు నె. 73/63. ఇ. పి. నె. 64/64. గుడిపాటి అడిశేమ —వాది. (1) మీర్జా గపాల్ బేగ్ (2) ఆ. అన్నర్ బేగ్ (3) ఆ. రహమతున్నీసాబేగం (4) ఆ. అశీమున్నీ సాబేగం (5) ఆ. మోహకున్నీసాబేగం —ప్రతివాదులు.

2 to 5 ప్రతివాదులకు ఒందువల్ల తెలు వడ మేమనగా:— ఈ నెంబరులో అయకం అస్తికి దరలునిర్ణయింది వేలము వేయించ మని, సేలు పేపర్లున్నూ, యీ నెంబరున బరుగవోవు స్థిరాస్తివేలంలో వాది పాటలు పెట్టుటకు వర్షి షా ఇవ్వమని E. A. నె. 849/1964 రున వీటివనరున్నూ దాఖలుచేసి యున్నాడు. ఇందువిషయమై మీ ఆక్షేపణలు 9 2-1965 లేది వగలు 11 గంటలకు యీ కోర్టు వారి యెదుకు పోతరై తెలుపుకోవలయును.

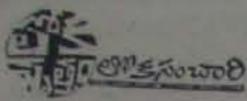
—వి. సుధాకరరావు - వాదిఆద్యక్షేటు.

విజయనగరం డి. ము. కోర్టులో

O.S. 306 of 60. E.P. 221 of 64 మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ - డిక్లయరేషన్. విజయనగరం —డిక్లయరేషన్. వరుమర్తి వీరరత్నకళావతి వగైరాలు —జెడ్డిమొంట్లు జెడ్డిరత్నం.

యీ నెంబరు డిక్లయరేషన్లో జెడ్డిమొంట్లు జెడ్డిరత్నం, డిక్లయరేషన్ గారికి రావలసిన ప్రకము రాష్ట్రే నిమిత్తం సద్దుర కాలాకు, విజయనగరం నంక పేట సాకువార్డులో Asst. నె. 2279 రు, T. S. నె. 422 రు, వార్డు నె. 6 రుగల [తా-వ] 47 అడుగులు [జ-ది] 75 అడుగులుకొల్లెలగల పెంకుటి యిల్లు వేలము కో ర గా సర్కారుపాట రూ. 5000/- లు బిందబడి 15-2-65 లేదికి వేలము నిమిత్తం వాయిదా వడివరి. సదరు లేదిన వగలు 11 గం. లగాయకు పా. 5 గం. వరకు ఈ కోర్టులో వేలము జరుగవచ్చును. మిగత వివరములకు డిక్ల యోల్లకు ఆద్యక్షేటుగారి అపీనుకువచ్చి తెలుసుకొనవచ్చును.

—యస్. యస్. శిశిరామచంద్రా, Standing Counsel, Vizayanagaram Municipality.

అంబోలనుగా అరగకమానదు.

అంబోలనుగా అరగకమానదు. దొరల శాంతి చర్యల వాటివల్ల...

అంబోలనుగా అరగకమానదు. అంబోలనుగా అరగకమానదు...

వారం వారం కిక్కిరిస్తుంది

అంబోలనుగా అరగకమానదు. అంబోలనుగా అరగకమానదు...

మీ పంటలను అత్యధికం చేయుటకు ప్రపంచ ప్రఖ్యాతిగాంచిన

జెటార్ 35 H.P.

డీజల్ ట్రాక్టర్లనే కొనండి. ఈ ట్రాక్టర్లు బరువు తక్కువలో...

హిందుస్తాన్ జెటార్ 50 H.P. డీజల్ ట్రాక్టర్లు

రెడిగా సప్లయ్ చేయగలము. అధిక బరువు లాగుటలో ప్రసిద్ధిగాంచినది.

“ఆల్విన్స్” రెఫ్రిజిరేటర్స్

ఆల్విన్స్ రెఫ్రిజిరేటర్లు 6.25 Cft. మరియు ఆల్విన్స్ 4.4 Cft. రెఫ్రిజిరేటర్లు...

అన్నిరకముల స్పెరుపార్ట్లు మావద్ద దొరకును. సర్వీసు మా ప్రత్యేకత.

Advertisement for Baramati Rovers, including contact information and details about the club.